

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo

Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/1
Telefon št. 72, ponoči tudi
št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36Inzeratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 493Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.Račun pri pošt. čez. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180
Wien, Nr. 105.841.

Ljubljana, 31. marca.

Narodna skupščina je danes definitivno izglasovala državni proračun, ki je bil sprejet z 157 proti 126 glasovom. Vlada je sorila vse, da zbere danes celokupno svojo večino in pokaže, da razpolaga z majoriteto parlamenta. Režimovci so celo skušali pri glasovanju svojo srečo korigirati, a vendar so ostali s svojimi glasovi pod skupščinsko polovico. Brez večine v narodu, brez večine v Narodni skupščini, so imeli pogum, da natovorijo državi in njenemu prebivalstvu za leto dni s proračunom velikanska nova bremena.

Za tendenco in duha novega proračuna je predvsem značilno to, da je naperjen neposredno proti življenjskim interesom malega človeka, proti ročnemu in duševnemu delavstvu, posredno pa tudi proti njegovemu delodajalcu. Vse ogromne davke, ki z novim proračunom zadevajo zasebnega nameščence in delavca, zadenejo istočasno tudi njegovega gospodarja, beda, ki se povečava za državne nameščence, bo trpko udarila na vse one privredne kroge, za katere prihajajo uradniki v ozir kot jača konsumentna grupa. Pravna nesigurnost, ki nastopa za vse državne nameščence s sistiranjem pragmatike, likvidacija važnih socialnih institucij delavstva, oropanje slovenskih obrtnikov, trgovcev in industrijev dosežanj interesnega zastopstva, bodo obstoječe že itak nevdružno socialnoekonomsko situacijo samo še brezmejno poslabšali, kakor bodo na drugi strani za partizanske namene prirojeni amandmani finančnega zakona, suspendiranje srezke samouprave, prenos parlamentarnih agend in pravic na vlado in druga telesa, izročitev države in vseh državljánov skoraj na milost in nemilost slučajnemu režimu, vedno pa radikalnemu partizanstvu in samovolji, vzeli nado, da je mogoča sanacija obupnega stanja. Čudno ni, če danes tudi junaški ljudje že klonijo glavo, drugi pa s skrčenimi pestmi kličejo po maščevanju.

Današnje glasovanje za najslabši bu-
džet in najusodnejši finančni zakon, od-
kari obstoji Jugoslavija, je zlasti sramo-
ten dan v zgodovini SLS, ki z njim pokopava vse principe in obljube. In če-
mu vse to? Zakaj je SLS rešila radikala-
re, rešila sistem in celo budžetno ustroj-
stvo z vso zastarelo krivičnostjo?

Čemu? Tako vprašuje ljudstvo. Od-
govor ni težak: Plačilo je to. SLS je
dobila velike župane, ki naj bi bile njene
marionete, prežanjali državne uslužben-
ce, premeščali jih, odstavljali stanovski-
ke komisije, cestne odbore, SLS za-
držuje občinsko avtonomijo v Ljublja-
ni, zasesti hoče s komisariji razen zbor-
nice za TOI še Delavsko zbornico in
Okrožni urad za zavarovanje delav-
cev... Vse le za partijo, ničesar za
ljudstvo. Za te strankarske drobtine je
SLS opravičila radikalom plačevsko
službo. Sedem let je SLS bila vsa pe-
nasta od samih besed in obljub, zadnja
dva meseca pa ni smatral niti en kleri-
kalni poslanec za umestno ali potreb-
no, da bi povzdignil svoj glas v obram-
bo Slovenstva. Niti tedaj se ni nihče
od SLS oglašil k besedi, ko je celokup-
na ostala Narodna skupščina in ko so
vse ostale parlamentarne skupine vsta-
le, da deklarirajo svoje stališče napram
preobrnjenosti italijanskega imperia-
lizma. «Legitima zastopnica sloven-
skega naroda» je bila v tem zgodovin-
skem trenutku gluha in nema. Zakaj?
To si lahko mislimo. Lastni zaveznik
SLS, radikal Žujevič je kmalu nato
smatral za potrebno, da zakliče kleri-
kalcem, naj pomnijo, da je domovina
prva in potem šele Rim.

Diskreditirana in do kosti razgaljena
se vrača SLS iz proračunske debate v
Slovenijo, SLS je taka, kakor je bila.
Naučila se ni ničesar. Morda je to se-
danje sponanje še marsikateremu na-
prednjaku potrebno. Zdi se le, da našim
kmetjem nova lekcija ni še zadostna
in če naj sklepamo po pisavi «Kmetске-
ga lista», njih še ni srečala pamet.

Nenadni odhod kraljice
v Pariz

Beograd 31. marca. p. Nocoj ob 11. je
kraljica Marija odpotovala v Pariz. Kakor
znano, je bilo prvotno določeno, da potuje
tudi kralj ki pa je ostal z ozirom na raz-
voj notranjopolitičnih dogodkov v Beo-
gradu.

Katastrofa laškega letala
pri Rabu

Sušak, 31. marca. n. Kakor smo javili,
so naši ribiči našli pri otoku Rabu eno kri-
lo ponesrečenega italijanskega vodnega le-
tala. Sedaj se je dognalo, da gre za ita-
lijsko pomirsko letalo, ki se je na vožnji
ponesrečilo in padlo v morje, posadko pa
je rešil italijanski parnik «Duino». Samega
letala ribiči niso mogli izveči na suho, ker
je bilo pretežko. Danes je odšla na lice
mesta posebna naša komisija, da dožene
stvar, razbita letala pa ni več našla. Ri-
biči pripovedujejo, da je prišla preteklo noč
italijanska torpedovka in odpeljala razbiti
aeroplan. Sedaj se vsa zadeva preiskuje,
da se digne natančni dejanski stan.

Kaos postaja vedno večji

Nasprotstva v radikalnem klubu nepremostljiva. — Uzunović
pošilja Radiću novo ponudbo. — Nesoglasja v Demokratski
zajednici.

Beograd, 31. marca. p. Današnji do-
godki so znova dokazali, kako kritič-
no je stanje v radikalnem klubu. Kri-
za radikalne stranke se stalno poostro-
je. Priložnostni kompromisi ne varajo
nikogar, da postaja od tedna do tedna
resnejša in da je neozdravljiva. Danes
so se dogodili v radikalnem klubu
prizori, ki so silno mučno vplivali na
radikalne voditelje ter jih poučili, da
jih bodo dogodki prehiteli, ako ne naj-
dejo brze rešitve iz sedanjega nevdružne
situacije. Ministrski predsednik se se-
veda jasno zaveda, da gre predvsem
za usodo njegove vlade. G. Uzunović
se zdi, da bi si mogel rešiti življenje le,
če napravi kupčijo z Radićem. Kakor
je izvedel vaš dopisnik, se je Uzunović
odločil, da stori v tem oziru odločilne
korake. Nocoj je poslal svojega znane-
ga emisarja Dimitrijeviča z novimi
predlogi v Zagreb k Stjepanu Radiću.
Uzunović računa, da bi v slučaju aran-
žmana z Radićem mogel riskirati pre-
lom v radikalnem klubu, katerega pa-

ličevski del bi v slučaju nove koalicije
z radićevci gotovo izvajal konsekvence.
Ravno danes so prejeli radikalni po-
slanci od oblastnega odbora NRS v
Splitu spomenico vseh radikalnih or-
ganizacij v Dalmaciji, ki grozijo, da
bodo korporativno izstopile iz stranke,
ako pride do nove koalicije z radićev-
ci. Spomenica roči radikalne poslance,
naj se vsi zberejo okrog Ace Stanoje-
vića in Marka Trifkovića, ki da sta
edino sposobna rešiti edinstvo stranke.
Na drugi strani nadaljuje Velja Vu-
kičević svoje razgovore z Demokratsko
zajednico. A tudi tu so velike težkoče.
En del DZ se absolutno protivi koalici-
ji z radikali in nesoglasja v klubu so
taka, da se davidovičevci danes niso
mogli zediniti na skupno izjavo proti
budžetu, kakršno so podale ostale sku-
pine.

Običajno se po izglasovanju budžeta
politična situacija pomiri — toda tokrat
se je zgodilo nasprotno. Kaos je splo-
šen, strasti še vneajo vedno bolj.

Spor med Uzunovićem in Trifkovićem

Vlada je hotela izigrati obtožnico proti Maksimoviću ter skup-
ščino odgovoriti do maja. — Senzacionalen nov konflikt med ra-
dikali. — Provizorična kompromisna rešitev.

Beograd, 31. marca. p. Tekom današnje-
ga dopoldneva, torej tik pred izglasovanjem
finančnega zakona in državnega proračuna
za 1. 1927/28. je došlo v skupščini do sen-
zacionalnega incidenta. Vlada je sklenila,
da odloži seje Narodne skupščine po izga-
sovanju proračuna in finančnega zakona
najmanj za mesec dni. Namen je bil, da se
s tem izigra v nasprotju z ustavo in z za-
koni obtožba proti notranjemu ministru
Boži Maksimoviću. Načrt vlade je zadel na
enodušen odpor celokupne opozicije, ki se
ji je pridružil tudi predsednik Narodne
skupščine Marko Trifković.

Médtem ko se je na seji Narodne skup-
ščine vršilo glasovanje o novem proračunu,
se je v ministrski sobi vršila kratka seja
ministrskega sveta, kateri je prisostvoval
tudi predsednik Narodne skupščine Marko
Trifković.

Predsednik vlade Nikola Uzunović je za-
hvaloval, naj se seje Narodne skupščine od-
lože do 2. maja. Temu predlogu se je uprl
predsednik Trifković, ki je izjavil, da se
to ne da izvesti, ker mora priti obtožba
proti Boži Maksimoviću na dnevni red Na-
rodne skupščine najkasneje 7. aprila. Ako
se seje Narodne skupščine odlože do ma-
ja, bi to nasprotovale ustavi in zakonom.
O tem vprašanju se je razvila živahna in
strastna debata, ki pa ni dovedla do rezul-
tata.

Ko je skupščina zaključila glasovanje o
proračunu in finančnem glasovanju, je bi-
la seja po objavljenem rezultatu prekinje-
na. Takoj je bila sklicana seja radikalne-
ga kluba. Pred njo so skušali v ožjem kro-
gu vodstva radikalne stranke najti kompro-
misno rešitev, ker se je splošno razglašalo,
da je od izida tega spora odvisna nadalj-
na situacija v radikalnem klubu. Na seji
so pasičevci naglašali, da bodo za vsako ce-
no podpirali Trifkovićevo stališče in da
bodo z opozicijo glasovali proti vladni že-

lji. Na ta način bi moralo neobhodno priti
do krize vlade. Klub se je razšel brez re-
zultata.

Popoldne ob 4. je bila v predsedništvu
radikalnega kluba širša konferenca pred-
stavniki radikalne stranke, na kateri so
bili mnogi ministri, vse skupščinsko pred-
sedništvo in velik del radikalnih pravok-
— bivših ministrov. Po daljši debati, ki je
bila zelo živahna in mestoma burna in na
kateri se dolgo niso mogli zediniti, ker no-
bena stranka ni hotela popustiti, je bil konč-
no le sprejet kompromisni predlog, da naj
se minister Maksimović posluž možnosti, ki
mu jo daje zakon o ministrski odgovornosti
in da naj zahteva rok desetih dni za obram-
bo proti demokratski obtožnici. O tej zahte-
vi naj se razpravlja na jutrišnji seji zborni-
ce. Ker poteče 15dnevni rok s 7. aprilom, bi
od tega dne dalje tekla 10dnevni rok in bi
obtožnica prišla na razpravo v skupščini
17. aprila. Ta dan pa je katoliška Velika
noč, vsled česar bi se o stvari razpravljalo
v parlamentu šele 19. aprila. Po nameri vlade
naj bi minister Maksimović podal le svo-
jo obrambo, debata pa se ne bi začela, mar-
več bi se seje skupščine odgodile do maja.

Po tej konferenci je sklical predsednik
skupščine Trifković sejo načelnikov strank,
na kateri jim je sporočil načrte vlade. Pred-
stavniki opozicije so pristali na to, da pride
jutri na dnevni red parlamenta zahteva mi-
nistra Maksimovića in da se mu dovoli de-
setdnevni rok za pripravo svoje obrambe.
Opozicija pa je bila proti temu, da se po
Maksimovićevo obrambi debata o obtožnici
odgodi. Stališče opozicije so podpirali tudi
pasičevci. Računati je, da bodo 17., oziroma
19. aprila glasovali pasičevci z opozicijo, ako
ne nastopijo dotlej drugi dogodki.

Popoldne so imeli seje skoraj vsi klubi
in razpravljali o najnovejših dogodkih.

Zvečer je bil na dvoru ministrski pred-
sednik Uzunović.

Iz privatnih nameščenecv iztisnjeni milijoni za
bivšo črnogorsko dinastijo!

Včeraj je vladina večina sprejela uvedbo nove plačarine na
prejemke privatnih nameščenecv, istočasno pa sklenila, da se
izplača bivši črnogorski dinastiji 42 milijonov dinarjev.

Beograd, 31. marca. p. Mučno razpo-
loženje Narodne skupščine povodom
zaključne razprave o gorostasnem no-
vem finančnem zakonu je danes pove-
čala vlada z novim, v zadnjem trenot-
ku predloženim, za skupščino popolno-
ma nepričakovanim amandmanom, ki
pooblašča finančnega ministra, da vrne
črnogorski dinastiji del njenega zaka-
nito konfisciranega premoženja ter iz-
plača članom te dinastije še posebno
odpravnino v znesku 42 milijonov Din.

To je izzvalo v skupščini tem večje
ogorčenje, ker je vlada istočasno vztra-
jala na amandmanu, ki prinaša privat-
nim nameščencem neznozna bremena
ter uvaja na njihove dohodke poostren

davek, katerega iznos se cení na pri-
bližno enako vsoto, kakršno je vlada
odredila kot odpravnino za bivše črno-
gorske prince.

Vlada je svojo namero prikrivala do
zadnjega trenutka, boječ se, da bi ogor-
čenje skupščine onemogočilo sprejetje
njene predloga, ako bi bil znan le 24
ur pred glasovanjem. Njena večina pa
se je izkazala poslušna. Radikali in
klerikalci so kakor en mož glasovali
tudi za ta predlog. V efektu je sedaj
stvar ta, da bodo apanažo za črnogor-
ske prince plačali siromašni privatni na-
meščenci iz prečasnih krajev, kajti
nova plačarina na njihove dohodke ne
velja za Srbijo.

Zanimiva razsodba

Bologna, 31. marca. o. Pred tukanjšim so-
dišnim se je včeraj zaključila razprava pro-
ti Švicarju Brunu Canonico, ki je bil obto-
žen, da je meseca maja 1915 do januarja
1918 bil skupno z drugimi v službi avstrijs-
kih in nemških agentur ter da je vohunil
na škodo Italije. Od njegovih sokrivcev je
bilo v prejšnjih razpravah obsojenih pet na
dosmrtno ječo, dva pa na smrt z ustrelitvijo
v hrbet. Canonico je sodišče včeraj obsodilo
in contumaciam na dosmrtno ječo.

Iz nemške zbornice

Berlin, 31. marca. (be.) Zbornica je od-
klonila socialistično in komunistično ne-
zavestno ministru za državno brambo dr.
Gesslerju, nakar je v drugem čitanju spre-
jela proračun njegovega resorta.

Državni budžet definitivno sprejet

Prvotno naznanjeno razmerje glasov 157 : 126 se je izkazalo
kot netočno, ker so bili všteti med vladno večino tudi glasovi
odsojnih poslancev. — Slovesni protest SDS proti budžetu in
finančnemu zakonu. — Burni prizori radi črnogorskih milijonov

Beograd, 31. marca. p. Seja Narodne
skupščine je bila otvorena ob pol 10.
Po odobrenju zapisnika je predsedujoči
sporočil, da je umrl bivši dolgoletni na-
rodni poslanec Josip Vojnović, in je
oralal njegove nacionalne zasluge. Pos-
lanci so mu zaklicali slavo. Nato je bi-
lo sporočeno, da je glavna kontrola od-
klonila vladi odobrenje za kredit 7 mi-
lijonov 600.000 Din, ki se je uporabil za
popravilo nasipov in objektov za obrambo
pred poplavami.

Skupščina je prešla na glasovanje o
finančnem zakonu, ki ga je večina
sprejela z vstajanjem. Ko je Gavrilović
sporočil besedilo novih amandmanov,
zlasti «črnogorskega», je nastal v skup-
ščini strahovit nemir in prepir. Opozi-
cija je revoltirano protestirala: To je
škandal, da vtihotapljate take amand-
mane! Čuli so se glasovi: To je sramo-
ta! Odvzemate vojnim sirotam, invali-
dom, uradnikom in nameščencem ter
dajete težke milijone dinastiji Petrovi-
ća! V Nemčiji se radi sličnega slučaja
vrši narodni plebiscit. Predsedujoči je
miril poslance in neprestano zvonil.
Šele čez dalj časa se je predsedniku
posrečilo napraviti red ter odrediti gla-
sovanje o budžetu v celoti. Pred gla-
sovanjem je podal poslanec Juraj Deme-
trovič v imenu Samostojnega demo-
kratskega kluba sledečo izjavo:

«Samostojni demokratski klub bo
glasoval proti vladnemu predlogu o
budžetu in proti finančnemu zakonu za
leto 1927-28., in sicer iz ustavnih, po-
litičnih, finančno-gospodarskih, social-
nih in kulturnih razlogov. Vlada, ki za-
hleva, da ji Narodna skupščina votira
proračun, predstavlja manjšino naroda.
Uzupirala si je svojo oblast, kakor se
jasno vidi iz izidov poslednjih oblast-
nih volitev. Nezaдовoljna z ustavnimi
omejitvami svoje moči zahteva vlada
zase še izredna diktatorska pooblastila,
s čimer izgublja ustavne določbe fak-
tično svojo veljavo. Sedanja vlada uva-
ja režim pravne nesigurnosti in izkri-
va zakonodajno oblast Narodne skup-
ščine. V njeni notranji politiki vodijo
vlado le njeni strankarski interesi. Dr-
žavni aparat je pristanski, stranka pa
je s tem postavljena nad državo. Vsa
politična in ljudska prava so prišla v
nevarnost. V zunanji politiki se ne
ščitita čast in dostojanstvo naroda, gos-
podarska kriza obubožava državo, prebi-
valstvo pa ječl pod prehuđu davčno
obremenitvijo, ki ostane še nadalje ne-
spremenjena. Proračun je sestavljen
tako, kakor da v državi sploh ne bi bi-
lo gospodarske krize, ki vendar nare-

kuje finančni politiki največjo štedenje in
temeljite redukcije, toda le tam, kjer
so res potrebne, namreč začeni pri
ministrih in njihovih dispozicijskih fon-
dih. Namesto tega pa je začela vlada
štediti pri kulturnih in humanitarnih
potrebščinah. Ne samo to, hkrati je po-
že zaključeni budžetni debati popolno-
ma nedopustno globoko posegla v dr-
žavno blagajno in naklonila skoraj 50
milijonov dinarjev strmoglavljeni dina-
stiji. Resno štedenje v državnem gos-
podarstvu je obljubila vlada šele za
bodočnost, ali tudi to v zvezi z uklinje-
njem ustavnih pravic naroda, kakor da
eno ne more biti brez drugega. Davčna
obremenitev naroda zdaleka presega
njegovo gospodarsko moč. Davčna
neenakost ostane za eno leto dalje kljub
izrecni določbi ustave, da so vse javne
dajatve za vso državo enake. Načelo
progresivnosti, ki odgovarja postulat
socialne pravičnosti, se ne uporablja,
ekstencijski minimum se ne zajemuje,
socialno šibki se ne ščitijo, ampak se
dajejo ugodnosti onim, ki so gospodar-
sko jaki.

Smatrajoč, da more gospodarsko na-
predovati le politično konsolidirana dr-
žava, glasuje Samostojni demokratski
klub proti predloženemu proračunu in
finančnemu zakonu ter dviga svoj pro-
test proti uzurpiranju oblasti po mani-
šini, zoper protustavna diktatorska po-
oblastila izvrševalne oblasti na škodo
zakonodaje, zoper partizanstvo v dr-
žavni upravi, neenakost in nesvobodo
naroda in zahteva kot edini izhod iz se-
danjega nevdružnega političnega in gos-
podarskega položaja uvedbo režima
prave demokracije, pravičnosti in reda.
depolitizacije državne uprave in raz-
bremenitve državnih dajatev, ozirajoč se
v prvi vrsti na težko gospodarsko kri-
zo za življenje širokih plasti naroda
ene in nedeljive domovine. (Živahno
odobranje in ploskanje.)

Podobno izjavo sta podala v imenu
hrvatskih federalistov poslanec Stje-
pan Urojić, v imenu zemljoradnikov pa
posl. Moskovljević. Splošno se je opa-
zilo, da Demokratska zajednica ni po-
dala nobene izjave.

Glasovanje je trajalo do 12.15. Pred-
sednik je objavil, da je glasovalo 283
poslancev, 157 za, 126 proti in da je to-
rej proračun s finančnim zakonom de-
finitivno sprejet. (Klici «Švindel!» Ne-
mir. Nekateri poslanci ugovarjajo, da
si je večina štela tudi glasove poslan-
cev, ki niso bili navzoči. Tako je bil
všet glas poslanca Klekja, ki leži že
štiri mesece bolan v Sloveniji.)

Angleški nasveti Beogradu in Rimu

Chamberlain svetuje Beogradu ratifikacijo nettunskih konven-
cij, Rimu pa revizijo tiranskega pakta! — Malo verjetna vest
pariskega lista.

London, 31. marca. l. «Times» piše, da
je zunanji minister Chamberlain na-
svetoval, naj se ne bi izvršila preiskava ob
albansko - jugoslovenski mejli, ker ne bi
mogla doseči zaželenega rezultata, pač pa
je njegovo mnenje, naj bi se Italija in Ju-
goslavija pobotali direktnim potom na pod-
lagi posebnega dogovora. Nasvetoval je
jugoslovenski vladi, naj ratificira nettunske
konvencije, ki se v prvi vrsti nanašajo na
gospodarsko stran obeh držav. Ta ratifi-
kacija bi gotovo odpravila velik del upra-
vičenega italijanskega nezadovoljstva.

Nadalje je Chamberlain nasvetoval ita-
lijski vladi, naj izjavi, da je tiranska po-
govda nikakor ne veže, da mora brezpo-
gojno podpirati sedanji režim v Albaniji in
ga vzdrževati. Saj italijanska vlada ne mo-
re resno računati s tem, da ostane seda-
nja albanska vlada za vedno na krmlju,
ker zgodovina balkanskih držav in posebno
Albanije nikakor ne upravičuje takega na-
ziranja. Sedaj je po Chamberlainovem mne-
nju najbolj potrebno, da Italija nekoličko
zmanjša dalekosežnost tiranske pogodbe in
da se obe državi sporazumeta glede razmer
v Albaniji in tako odpravita medsebojno
nesporazumevanje. Ta sporazum med Ita-
lijo in Jugoslavijo se bo gotovo dal najti,
ako obe državi sprejmeta nasvet angleškega
zunanjega ministra in se izjavita pri-
pravljeni za direktna pogajanja. (O tem
smo poročali že v včerajšnji številki. Ka-
kor pa se vidi iz gornjega obširnega iz-
vlečka iz «Timesov», je bila naša včeraj-
šnja zasedava brezlična vest nepopolna. —
Op. ur.)

Pariz, 31. marca. (pa.) Kakor poroča
«Echo de Paris», je Beograd sprejel
predlog direktnih pogajanj z Rimom glede
albanskega vprašanja in da se ustanovi per-
manentna kontrolna komisija na jugoslo-
vensko - albanski mejli. Italija se tozadevno
še ni odločila, vendar pa Anglija priporoča
Italiji, naj sprejme to rešitev.

Rim, 31. marca. o. «Giornale d'Italia» ob-
javlja danes kratek članek, iz katerega je
razvidno, da si je Italija izmislila zgodbo o

jugoslovenskih vojnih pripravah ob alban-
ski mejli po vsej verjetnosti samo zato, da
bi izsilila ratifikacijo nettunskih konvencij.
List piše, da se vedno bolj opuša misel
o preiskavi na jugoslovensko - albanski
meji. Potem pravi, da so sedaj tudi v Lon-
donu in Parizu izprevideli, da zapozngla
preiskava ne bi imela nobene praktične ko-
risti in to posebno ne zaradi tega, ker je
v balkanskih državah zelo lahko takoli
spremeniti dejansko stanje stvari. Preiskava
ni izvedla, ker se je protivila jugoslo-
venska vlada in zato italijanska ovažba
dcslej ni bila ovržena z resnimi in prepriče-
valnimi razlogi.

Fašistične zanimivosti

Rim, 31. marca. o. Zbornica je danes na-
daljevala razpravo o proračunu zunanjega
ministrstva. Nekateri poslanci so napadali
mednarodni urad dela v Zenevi, češ, da ima
v službi italijanske uradnike, ki ne uživajo
več zaupanja Italije. Državni podtajnik v zu-
nanjem ministrstvu Grandi je nato podal
ekspozé, povedal pa ni nič posebno zanimi-
vega. Govoril je večinoma o reformi diplo-
matičnih in konzularnih služb. Število konzul-
arnih mest se bo zvišalo. Za sprejem v
diplomatsko službo bodo morali kandidati
poleg drugega dokazati tudi, da so zvesto
služili fašistični stvari. Dcslej je bilo upo-
kojenih 78 višjih uradnikov, kar predstavlja
25 % vsote diplomatskega in konzular-
nega osebja. Grandi je nato razpravljaj o
izselitvenem vprašanju. Dejal je, da bo treba
usmerjati izselence samo v one dežele,
ki pripadajo Italiji, ne pa v take države, kjer
se vodi protifašistična gonja in se italijanski
živelj raznaroduje. Končno je zatrjeval, da
bo demokratski problem Italije vstal nekoga
dne v vsem svojem obsegu in z vsemi svo-
jimi neizogibnimi posledicami.

Požar na morju

Gibraltar, 31. marca. (pa.) Angleški Lloyd
je prejel sporočilo, da je španski parnik
«Tordera», ki vozi mnogo vojakov, v pla-
menih.

Konec vojaške kontrole na Madžarskem

Velesposlanska konferenca je z dnem 21. marca t. l. odpravila vojaško kontrolo v Madžarski. Člani kontrolne komisije ostanejo sicer še do 15. maja v Budimpešti, da dovršijo svoje posle; nadzorstvo nad razorožitvijo pa prehaja sedaj na Društvo narodov.

Odprava kontrolne komisije je nedvomno zelo važna stvar. Predvsem bi na prvi pogled pričala, da se je razorožitev Madžarske dovršila v toliki meri, da ni potrebna več neposredna kontrola antantnih vojaških strokovnjakov. Vendar, če se stvar pogleda bliže in podrobneje, stanje ni tako ugodno. Sedaj se poroča, da je tudi Mala antanta priprljena ukinitvi kontrole.

Da se razorožitev Madžarske ni dovršila v oni meri, kakor bi moralo biti po določbah mirovnih pogodb, je razvidno že iz note, s katero je velesposlanska konferenca obvestila madžarsko vlado v svojem sklepu, da se kontrolna komisija v Pešti odpravi in prav tako iz note, s katero se Društvo narodov informira o istem predmetu. V obeh notah se navajajo pomisleki proti delovanju madžarske vlade v vojaškem oziru, se naglašajo, da n. pr. način madžarskega rekrutiranja ni v skladu z razorožitvenimi klavzulami mirovne pogodbe. Velesposlanska konferenca je tedaj pozornost Društva narodov obrnila v prav določeno smer, pokazala pa hkrati svoje spravišljivo stališče, kar se ujema s sedaj prevladujočo splošno tendenco, da se čim bolj zabriže razlike med zmagovalnimi in premaganimi državami.

Iz Pariza se poročajo podrobnosti, v čem obstajajo pomisleki velesposlanske konference glede madžarske razorožitvene politike. Iz teh podatkov se razvidi, da so pomisleki popolnoma utemeljeni. Vrhovno poveljstvo madžarske armade ima, kakor so dognali vojaški strokovnjaki, dvojne akte: prvi so določeni za to, da se pokažejo antantnim kontrolnim organom, drugi pa so taki, da jih ne smejo pokazati, kar ne potrebuje nadaljnjega komentarja. Prav tako se še vedno vodi natančen seznam vojnih obvezancev v starosti od 21. do 38. leta, kar je v popolnem nasprotju z določbami mirovne pogodbe; te seznane vzdržujejo in spopolnjujejo uradi, podrejeni ministrstvu za socialno skrbstvo. Slično kakor tu se vršijo druge priprave v maskirani obliki, n. pr. žandarmerija, policija, carinska straža itd., so izvežbane in organizirane popolnoma po vojaških načelih. Izvoljeni oficirji, gojenci vojaških šol, se uvrščajo v razne vojne oddelke, ki bi po določbah o razorožitvi sploh ne smeli obstajati. Radi teh faktov so se zavračale doslej madžarske prošnje za ukinitve vojaške kontrole. Da se je sedaj kontrolna komisija vendarle odpravila, je sicer znak, da se je stvar glede navedenih očitkov vendarle izboljšala; ali da se zadeva še ni uredila povsem zadovoljivo, je razvidno iz rezerve, ki jo je velesposlanska konferenca izrekla istočasno, ko je dekretirala ukinitve vojaške kontrole.

Iz vsega navedenega izhaja, da bo potrebna še nadalje primerna skrupa glede zadržanja Madžarske in Mala antanta kot neposredno zainteresirana sila je za tako kontrolo v prvi vrsti policiana. Zato bo zanjprej tudi glede odnosa Madžarske važno, kdo bo zastopal Mala antanto v Svetu Društva narodov.

Volilni boj v Avstriji

Ljubljana, 25. marca.

Po štirih letih stoji avstrijska republika zopet v znamenju splošnega volilnega boja. Dne 24. aprila se obnovi državni zbor, dunajski občinski svet, ki je obenem deželni zbor, gradski, dolinjavstirski, koroški in še nekaj drugih deželnih zborov. Volijo pa se tudi občinski sveti v Gradcu, Dunajskem Novem mestu in drugod. Najpomembnejše za celo državo so seveda volitve v parlament in v dunajski občinski svet. V prvem vlada že leta koalicijski krščanski socialci in velenemenci, v kateri imajo seveda klerikalci odločilno besedo. Dunajski občinski svet pa je po večini socialističen.

Zadnje volitve v ta dva zastopa so se vršile 22. oktobra 1923. Tedaj so dobili socialni demokrati približno 1.470.000 glasov, krščanski socialci 1.700.000, velenemci 440.000 in komunisti 13.000 glasov. V dunajskem občinskem svetu so socialisti sicer izgubili dvetretjinsko večino, vendar so ohranili 79 mandatov, proti 40 krščansko-socialnim in 1 židovskemu. V splošnem pa so prinesle volitve velik napredek socialni demokraciji. Do l. 1923 je znašala meščanska večina 114 proti 59 mandatov, torej celih 45, l. 1923 pa je bila meščanska večina oslabiljena za 12 mandatov.

Kakor prejšnja leta se tudi zdaj bje glavna borba med krščanskimi socialci in socialnimi demokrati. Novo je samo to, da se je osnoval pod okriljem klerikalcev meščanski volilni blok. Navzlic vsem naporom zveznega kancelarja dr. Seipla pa se »protimarksiistični blok« ni poplen. Kmetiki, ki so pri zadnjih volitvah spravili skupaj okoli 160.000 glasov, ne marajo v enotno fronto. Tudi od narodnih socialistov gre samo manjši del v protimarksiistični blok. Najpomembnejša je še enotna fronta na Dunaju, kjer postavijo klerikalci in velenemci enotne liste.

Krščanski socialci ustvarjajo volilni blok zato, da si s pomočjo velenemcev izboljšajo vsaj še en mandat, ki jim manjka v parlamentu do absolutne ve-

čine. Tako bi lahko v skrajnem slučaju vladovali kar sami brez svojih sedanjih zaveznikov, velenemcev. Največ pa jim gre za osvojitve dunajskega občinskega sveta, čigar izgube ne morejo preboleti.

Velenemce vodijo drugi momenti. S svojimi deseti mandati so res sedaj jeziček na tehtnici v avstrijskem parlamentu. Da pa bi tudi v bodoče kaj pomenili, morajo rešiti vsaj te mandate. Če pri volitvah l. 1923 so silno nazadovani, tokrat pa se boje, da bi jih osamljenost še bolj izčrpala. Vrh tega vpoštevajo dejstvo, da so zadnjič skupaj s kmeti zvezo vsled določb volilnega reda, ki favorizira velike stranke, dobili šele na vsakih 28.000 glasov enega poslanca, dočim je za klerikalne poslance zadostovalo že po 18.000 glasov. Z naslonitvijo na krščanske socialce upajo sedaj spremeniti sebi v prid tudi to neprijetno okolnost.

Volilna agitacija je za mirne avstrijske razmere zelo ostra. Socialni demokrati se izdajajo za edine zanesljive brambovce republike in bojevnike za združitev z veliko nemško republiko. Klerikalci očita, da delajo za zopetno združitev Avstrije in Ogrske pod habsburškim žezlom. Na vsi moč izrabljajo socialisti lanske škandale s pošno hranilnico in razmetavanje državnega denarja za falšne krščansko-socialne in velenemške strankarske banke. Eno njihovih najprijetnejših gesel je borba za ohranitev zaščite stanovanjskih najemnikov, ki jo namerava dr. Seipel polagoma odpraviti, in borba za starostno in invalidno zavarovanje. V svojem volilnem programu objavlja socialistično vodstvo poleg tega dalekosežne načrte za poblajanje brezposelnosti in druzine.

Meščanske stranke krepko odgovarjajo in napadajo Glavno njihovo geslo je boj proti socialističnim metodam dunajskega občinskega sveta (»Breitnerjev sistem«), ki uničuje pridobitne sile. Dobro izrabljajo tudi arzenalo afer, ki je nedvomno inscenirana ad hoc za volitve. Naiboljši zaveznik meščanskega bloka pa je številno in močno časopisje. Volilna agitacija ima vse tipične značilnosti ostre razredne in socialne borbe, saj si stojita nasproti dva izrazita bloka različne socialne sestave in nasprotujočih tendenc.

Vladne stranke upajo iztržiti socializem nekega mandata in izbojevati v parlamentu celo dvetretjinsko večino. V to svrhu bi si morale priložiti najmanj 13 novih mandatov. Dasi so se ponekod poslabšale šanse socialnih demokratov, vendar je ostala v bistvu njihova organizacijska čvrsta. Ponekod celo napredujejo, kakor so pokazale nedeljske občinske volitve na Gradškem. Tu so narasli socialno-demokratski glasovi za 12 odstotkov, meščanski pa le za 4 odstotke.

Naivnejše je, da navzlic ostrim strankarskim borbi v sosedni republik ne bo 24. april prinesel bistvenih izprememb.

Češki tisk in italijansko-jugoslovenski spor

Praga, 30. marca.

Takoj prvi trenutek, ko so došli v Prago vesti o italijanski provokaciji, se je češki tisk instinktivno postavil na stran jugoslovenov. To dejstvo je tem važnejše, če se spomnimo, da so bile prve vesti zelo nejasne in razbite. V splošnem jih je bilo malo; prispelo je več brzojav iz Berlina, Pariza in Londona nego iz Beograda in Rima. V kulorijah parlamenta je takoj prevladala misel: Italija uganja na Balkanu popolnoma tisto politiko, ki se je z njo Avstro-Ogrska vrtala v zadeve balkanskih narodov. Tudi večina vplivnih mož iz diplomatike sveta je bila tega mnenja.

Razmotrivanje in članki naših dnevnikov o balkanskem sporu ne nudijo nikakih presenečenj in izpremenj v presojanju položaja. Javnost je simpatično sprejela vesti, ki so došle z zapada, da se je incident mirno poravnal. Z zadovoljstvom je naglašalo korektno stališče jugoslovske vlade in javnosti.

Našo javnost in tisk bolj vznemirjajo poročila iz Madžarske, ki pripovedujejo o tem, kako legitimisti zopet dvigajo glavo, kako narasla od dne do dne nevarnost habsburške restavracije na Madžarskem. V javnosti pa se ne poudarja dovolj glasno, da je pokrovitelj vseh teh pustolovščin gospod Mussolini, h kateremu se zatekajo Bothlen, odposlanci legitimistov in ekstrajlice Zite kakor verni muslimani v Mekko, iščejo nasvetov, pa tudi moralne in gnotne podpore in pomoči. Saj e Madžarska s habsburškimi načrti vred samo člen v sistemu Mussolinijevih načrtov proti Češko-slovaški republik, tako kakor ima Albanijski proti Jugoslaviji.

Potek vsakdanjih dogodkov in notranja politična razcepljenost otiiskujeta v ozadje tudi druge važne, uprav življenjske momente, ki so se v avli povodoma italijansko-jugoslovenskega incidenta: Predvsem to, da Rumunija ni »kazala preveč« dušenja za politiko »moda Mussolinija in je povedala precej odkrito, da rabi vtraja na stališču Male antante; v drugi vrsti pa to, da Mala antanta ni izgubila tal, da se je obnesla kljub vsem spletkam, ki so jih sprožili Italijani na Rumunskem. Tudi se ni dovolj opazilo v Pragi in drugod, da je II. internacionalna nastopila zoper fašistovsko politiko; vest o tem je šla v svet nekam medla, zavita v prazne, jalove fraze, zato se ni nihče zavedel njenega pomena.

Mussolini ima pri vseh poslanstvih širom sveta ljudi, ki pridno in natančno beležijo odnosedne liste in beležijo vse, kar se piše o Mussoliniju in fašizmu. Levi poseben tajniki pritiskajo na poslanske, naj z vsemi sredstvi — z dobrim in slabim — vplivajo na tisk in vzbujajo v tuih deželah kolikor mogoče veliko občudovanje fašistične politike. Taki ljudje so tudi v Pragi. Zadnje dni so bili dan in noč po koncu in so imeli polne roke posla z intervjuji, nam vseh službenih in neslužbenih mest. Seveda ni vse skupaj nič zalego, ali sigurno je, da so si to v Rimu dobro zapomnili in da se dajejo Čehom čutiti svojo neveljavo.

Redukcija pri železniški direkciji v Ljubljani

Odpuščanje delavcev in rokodelcev. — Znižanje urnin. — Omejitve delovnega zaposlenja. — Posledice cinične politike SLS.

Česar smo se bali in kar v interesu dobrega prometa, vzdrževanja prog, železniških naprav nihče ni želel, to se izvršuje.

Odpušča se progovne delavce in rokodelce v masah.

Odpuščeni so vsi pogodbeni delavci. Samo pri progovni sekciji Ljubljana glavna proga na sedežu direkcije in važni progi z slabimi tračnicami se je odpuščilo približno 60 dobrih izvežbanih delavcev in rokodelcev.

Namesto, da bi direkcija zvišala stalež delavnega osebja čez letoletno delovno sezijo še najmanj za 40 odst., se delo obratno ter-stalež reducira do blaznosti.

Strehe kažejo rebra, čuvajnice razpadajo, tiri so slabi brez gramoza, pragi gnili, zarjaveli žebli molijo iz gnilih pragov, mostovi propadajo in razpadajo, tračnice pokajo itd., ker ni zadostnega materiala, a sedaj se odpušča še sposobno delavstvo! Ali ni to bankrot železnice?

Da pa bo mizerija še večja, se more izvršiti »po naloga, ker ni kredita« najkrušeje kar se more izvršiti na železnicih — odpušči naj se vse od kraja, staro, mlado, vse nepreskrbljeno in pahne večelanske družine in nedolžne otroke v bedo in pomanjkanje!

To vse se vrši mirnim srcem, kakor da bi zabolali črešnje. Kje je protest od predpostavljanih edinc? Ali se zavedajo ogromne odgovornosti, ki jo s tem prevzemajo nase? Eksekutivno osebje si umiva roke ter prepušča odgovornost onim, ki so na redukcijo kratkoma pristali!

Da pa bo slovenski železničar še bolj

tepen se bo znižala slovenskim delavcem in rokodelcem, ki so po ekspoziciji g. ministra za promet najslabše plačani, za gotov odstotek sedanje že itak nizka urnina.

Da bo mizerija še popolnejša in promet se bolj hitel v propad, bodo delavci na progah zaposleni samo po nekaj dni na teden; ravno tako tudi v kurilnicah. Ali bo s tem mogoče vzdrževati proge in železniške naprave, je pa menda vprašanje, ki se tiče vseh, ki se nazivajo Jugoslovenci in ne samo železniške uprave, skratka celega naroda.

Udrženje narodnih železničarjev je pravočasno obvestilo vse merodajne faktorje v direkciji in ministrstvu, obvestilo o grozeči nevarnosti vse parlamentarne klube naših narodnih poslancev. Stori lo svoje polno dolžnost! Bilo je zaman!

Nove rane so se odprle slovenskim železničarjem, nova nevarnost preti našim železničarjem, nova škoda se napravila trgovini, obrti in industriji. In država? Bo li imela koristi od tega?

Vsak postojak se z ožojnim srcem vprašuje kam plovemo in za kaj vse to?

A poslanci današnje vlade, ki so omogočili te žalostne razmere, se ne zavedajo težke odgovornosti, ki so si jo s tem naprtli in se menda ne zavedajo bede, ki jo s tem pripravljajo najširšim plastem naroda Slovenski železničarji pa naj si dobro zapomnijo, da so vsemu krivi v prvi vrsti poslanci toli obljublajoče SLS stranke, ki cinično pritrjujejo redukcijam in zmanjšanju kreditov in ki so dali svoj glas, da je bil tak budžet sprejet.

SLS in zasebni nameščenci

Strahote novega dohodninskega davka na prejemke zasebnih nameščenec.

Naša poročila o gorostasnem klerikalnem amandmanu, ki uvaja nova bremena za zasebne nameščence, so naravno zbudila splošno ogorčenje. Od včeraj je ta amandman zakon in katastrofa je torej dovršena.

Do sedaj so plačevali privatni nameščenci dohodno po oblihi predpisih. Eksistencijski minimum je bil 5000 Din, a davka prosti niso bili le njihovi dohodki do te vsote, temveč se je osnova izračunala tako, da so se od plače odštele doklade v iznosu doklad državnih nameščenec odgovarjajoče plačilne kategorije. To je bilo urejeno s čl. 178 dosedanjega finančnega zakona, ki je določal, da privatni nameščenci ne plačujejo dohodnine od doklade, ki jih prejemale poleg plače v tolikem znesku, v kolikršnem so prejemale državni uradniki doklade po zakonu o draginskih dokladah z dne 27. februarja 1922. Na podlagi te določbe je bil torej do sedaj obdavčen le del plače privatnega nameščence. Navedli smo že primer, da je privatni nameščenec z dvema otrokoma bil davka prost že pri plači letnih 18.000 Din.

Ugodnost, ki je izražena v gori citiranem čl. 178, je bila za zasebne nameščence eksistencijskega pomena. Sedaj je odpravljena. Klerikalna vlada je čl. 168 dosedanjega finančnega zakona izrecno ukinila in odredila za zasebne nameščence popolnoma novo dohodninsko lestvico, koje finančni očitki bo ta, da bodo morali zasebni nameščenci plačevati težke milijone novega dohodninskega davka.

Kako visoka je ta nova dohodnina, je razvidno iz slučaja prejemkov zasebnega nameščence z dvema otrokoma, ki so bili doslej oproščeni do 18.000 Din na leto vsakega davka, ki pa bodo odslej plačevali do 1000 Din novega davka.

To je naravnost brezsrčen udarec proti našemu malemu človeku, udarec, ki je tem bolj izživalen, ker zadene najnižje kategorije mnogo strelce, nego višje. Uveljavljen je princip: čim manjšo plačo imaš, tem več (relativno) plačaš davka!

Nova dohodninska lestvica postavlja dohodninski davek zasebnih nameščenec na glavo in nalaga zasebnim nameščencem z malenkostnimi plačami nova in težka bremena, zasebnim nameščencem z visokimi plačami bančnih ravnotežev pa zmanjšuje davke. Razen tega le še upoštevati uvodno omenjeno ugodnost, da so bili zasebni nameščenci n. pr. z dvema dohodninskima članoma in pri prejemkih do 18.000 dinarjev oproščeni dohodninskega davka. Ti bodo odslej plačevali do 1000 Din in več letne dohodnine.

Če pomislimo, da se je to zgodilo z vednostjo ministra za socialno politiko dr. Gosarja, ki je vodja tako zvanega »krščanskega socializma« v Sloveniji, potem si lahko predstavlamo, kakšna brezdušna distanca vlada med besedami in dejanji SLS.

Se eno je treba pribiti: Ker se dohodnina plačuje za nazaj, nova plačarina pa sproti, bo velik del zasebnih nameščenec vsled novega dohodninskega davka letos dvojno obremenjen. Plačati bo normal dohodnino za lansko leto in plačarino za tekoče leto.

Udarec bo torej dvakraten. Mesto solinice pomladi in radostnih večernih praznikov, bo treha za sebnim nameščencem odštet težki tisočake, da zadovolji breme, ki jih je upehala SLS.

Nova plačarina se bo plačevala tako, da bodo posledavci vodili posebne knjige o tem davku ter izročali davčnim uradom posebne nameščencev s točnimi podatki o odzračljah vsake tri mesece.

Ekstremne plačarine bo znašal mnogo milijonov. Kako se bodo ti milijoni uporabili? Na to vprašanje nam dajeto odzovor poslednje brzolavice iz skušnine, kjer je vlada tik pred glasovanjem predložila nov

amandman o odpravi za bivše člane črnogorske dinastije S tem amandmanom se pooblašča finančni minister, da vrne članom bivše črnogorske dinastije del zasebnega premoženja in jim izplača 42 milijonov dinarjev v gotovini. Sedaj vemo, komu v prid in zakaj bodo krvaveli zasebni nameščenci.

To vse se je zgodilo pod klerikalno vlado, in s temnim sodelovanjem SLS, ki se norčuje iz naše javnosti, trdeč, da je stranka krščanskega socializma in da je treba javno življenje »prekvasiti« s krščanskimi ideali. Tak krščanski ideal je sedaj serviral zasebnim nameščencem za Veliko noč.

Odpor proti klerikalnemu atentatu na ljubljansko Zbornico

Solidarnost vseh jugoslovenskih gospodarskih krogov. — Protest organizirane trgovstva in obrtnosti. — Odgovor g. Rebeke klerikalcem.

Stvarna razmotrivanja našega lista o amandmanu, ki predvideva uvedbo izjemnega klerikalnega partizanskega volilnega reda za Zbornico, so izzvala v vseh gospodarskih krogih največjo pozornost, ki je rodila živahno protiakcijo celokupnega organiziranega slovenskega trgovstva, obrtnosti in industrije. Sedaj hitijo slovenskim privrednikom na pomoč tudi gospodarske korporacije iz drugih delov države, zavedajo se opasnosti klerikalnega političnega atentata za vso gospodarsko - stanovsko organizacijo v Jugoslaviji. Slovenskemu protestu so se do sedaj pridružile že Trgovska zbornica v Zagrebu, Zemaljski Savez trgovca za Hrvatsku i Slavoniju v Zagrebu, Savez industrijalca v Zagrebu, Trg. obrt. komora v Osijeku, Trgovske komore v Sarajevu in Splitu. Tudi beogradske privredne korporacije bodo oficijelno podprle akcijo slovenskega gospodarskega sveta.

Resolucija Zveze trg. gremijev Slovenije, kateri so se pridružile Zveze slov. obrtnikov in Zveze industrijcev, je vzbudila v Beogradu živahen odmev in »Politika« je objavila obširno poročilo o protestni akciji slovenskih privrednikov. Klerikalcem je silno tručno, da so bili njihovi pravi nameni razkrinkani in klerikalni klub se je pojavil s posebnim komunikem v beogradskih listih, v katerem drznega četa trdi, da je ljubljanska resolucija »samo protest samostojnodemokratskih organizacij«, ki so razburjene radi revizije volilnega reda, ki da je bil (od radičevskega ministra Kralja!) prirojen »v korist SDS«! Novi volilni red da ni v korist SLS, temveč vseh strank (kaj imajo politične stranke opraviti v zbornici?).

Ta klerikalni fašizirani dejanskega položaja seveda ne more spustiti s sveta delstva, da je dvignila protest proti klerikalni nakani Zveze trgovskih gremijev z 32, vso Slovenijo obsegajočimi gremiji, ki predstavljajo edino službeno stanovsko organizacijo slovenskega trgovstva, da se je potrdilo Zveze obrtniških zadrug pridružilo protestu 250 obrtniških stranskih organizacij in potom Zveze industrijcev celokupna organizirana industrija Slovenije! Ako smatra klerikalni klub, da je vse to samostojnodemokratsko — slava mu!

Proti drzni klerikalni mistifikaciji se je dvignilo tudi organizirano slovensko trgovstvo in obrtništvo s sledečo izjavo: »Z ozirom na izjavo predsedništva Jugoslovanskega kluba podpisani Zvezi ugodno ugotavljamo, da je trditve, da ste Zveza trgovskih gremijev in Zveza obrtnih zadrug samostojni demokrati organizaciji popol-

noma nesrečna. Obe Zvezi sta osnovani na podlagi določb obrtnega reda kot strokovni Zvezi obligatornih, stanovskih, kraljevih organizacij trgovstva in obrtništva v Sloveniji in je njih namen varovati in pospeševati skupno stanovske in gospodarske koristi pripadajočih gremijev in zadrug ter interese v njih organiziranega trgovstva in obrtništva ter ste kot taki popolnoma neposrečni.«

Zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo v Ljubljani.

Podnačelnik: Josip I. Kavčič l. r.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

Načelnik: Engelbert Franchetti l. r.

V zvezi s protestom gospodarskih krogov napada »Slovenec« zastopnika Zveze obrtnih zadrug g. Rebeke na pristno klerikalni način. G. Rebek nam je poslal sledeči odgovor klerikalnemu glasilu:

»Krivčni razpust Zbornice za TOI, v kateri si je stanovsko zavedno obrtništvo izbralo može, v koje zaupa, je umevno razbrati vse naše stanovsko organizirano obrtništvo. Vidi se pa, da so nekateri ljudje tako trdno prikrstili na Zbornico, da zadnjega poraza pri zborničnih volitvah ne morejo preboleti. Kot idealno - sebični borci za interese slovenskega obrtništva so se morali obrniti na SLS, ki jim naj pripomore z amandmani v finančnem zakonu, da ostanejo zdravi in čisti zbornični komisarji. Zavedni obrtniki smo pa drugega mnenja: Naše organizacije so zastopnice slovenskega obrtništva, njim pripada zastopstvo zbornice, ki ne prenese političnega »gračkanja, kakor ga ravno sedaj ž njo uganja SLS «Slovenec» se je obregel ob mojo izjavo na zborovanju Zveze trgovskih gremijev, da sem proti amandmanu finančnega zakona glede volilnega reda. »Slovenec« že ve zakaj zagovarja ta pooblastila, jaz kot zastopnik slovenskih strokovnih in stanovskih organizacij, v katerih imenu sem postal to izjavo, pa »Slovenec« nisem odgovoren. Prepričan sem, da sem govoril povsem v smislu mišljenja stanovsko zavednega obrtništva. Vsekakor se pa smatram za bojišča zastopnika slov. obrtništva, kot pa je n. pr. g. namestnik zborničnega komisarja. »Slovenec« lepa hvala za brezplačni inserat!

Josip Rebek

Politične beležke

Strah mariborskih klerikalcev pred »Jutrom«

Včerajšnji »Slovenec« nekaj piše o akciji za ustanovitev večerne izdaje »Jutra« v Mariboru in celo pristavlja, da se je ta akcija ponesečila. Dozdeva se nam, da so slišali mariborski klerikalci nekaj zvoniti, pa tega niso prav razumeli. Bržčas se jim je tudi še kaj sanjalo, pa jim je že od samega strahu pred »Jutrom« akoraj sapo zaprla.

Proti Invalidom

Invalidski zakon določa, da imajo invalidi prvenstvo pravico pri zaposlitvi invalidov v državni in samoupravni službi. O tem je minister za socialno politiko tudi izdelal pravilnik, komaj pa je pred mesecem dni izšel, se je pričela redukcija invalidov, ki so že zaposleni. Razen tega določa čl. 180 novega finančnega zakona, da se v letu 1927-28 nihče ne sme manov sprejeti v državno službo. Vlada torej na eni strani predpisuje, kako naj se invalidi zaposlujejo v državni službi, na drugi strani pa prepoveduje njihovo zaposlenje. Po istem členu novega finančnega zakona se ukinja tudi draginski doklad uradnikom, ki so bili upokojeni pred 15 leti efektivne državne službe. S to odredbo so zlasti prizadeti oni invalidi, ki so postali v vojni za službo nesposobni, ki niso mogli doživeti 15 let efektivne službe. Večinoma so to mladi ljudje. Ako je tisk mlad uradnik izgubil v vojni desno roko, oči, ali pa se je kako drugače onesposobil, je bil upokojen. Sedaj mu novi finančni zakon odvzema draginski doklad, brez katere danes nobenemu uradniku ni mogoče živeti. Res, lepe sadove rodi zava gospodarska in socialna politika klerikalno-radikalne vlade.

Kako so šeli glasove

Karakterističen prizor iz Narodne skupščine.

Beograd, 31. marca. p. Popoldanska seja Narodne skupščine se je začela ob 6. Takoj prvi govornik dr. Banković je ugotovil, da je dopolnje pri glasovanju o budžetu zabeleži tajnik zbornice, da je glasoval za proračun tudi poslanec Josip Klek, ki že več mesecev leži hudo bolan v Sloveniji. Njegov glas se torej ne more šteti in ni glasoval za proračun 157, ampak le 156 poslancev. Dr. Banković je ugotovil, da je klerikalna politika umetna in je protestiral proti kršitvi volje poslancev. Skupščinski tajnik Kobasica se je branil, da se je pri petila le slučajna pomota. Pri klicanju imena poslancev, da je slišal, kako je pri imenu g. Kleka nekdo rekel »za«. (Klicaj: Koliko je bilo takih »za«? Nemir.) Skitral je, da je poslanec Klek v zbornici. (Smeje in ironični medklici.) Kasneje pa je uvidel, da se je zmotil. Dr. Banković je ponovno zahteval, naj se izid glasovanja popravi v toliko, da ni bilo odanih za budžet 157, ampak največ 156 glasov. Predsednik skupščine Trifković je priznal napako in izjavil, da je za budžet res glasovalo le 156 in ne 157 poslancev.

Nato je bil prečitan dopis notranjega ministra, v katerem zahteva v smislu čl. 9. zakona o ministrski odgovornosti, 10dnevni rok za obrambo proti obtožbi poslancev Kosta Timotijevića in tovarišev, naka je bila sela končana. Prihodnja sela jutri poklen ob 10. Na dnevnem redu je razprava o zahtevi notranjega ministra glede podaljšanja roka za obrambo.

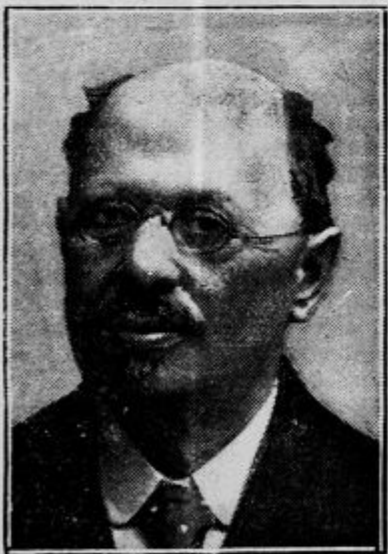
Naši kraji in ljudje

Občinske volitve v Celju razpisane

Včeraj popoldne je bila izdana naredba velikega župana, s katero se razpisujejo volitve v občinski svet celjske občine na dan 19. junija 1927.

Zadnje občinske volitve v Celju so se vršile 28. septembra 1924. in bi bila letos poslovna doba občinskega sveta, tudi če ne bi bil razpuščen, potekla. Pri volitvah 1. 1924. je zmagal Narodni blok proti združenim klerikalcem in Nemcem. Dobil je 25 mandatov, klerikalci in Nemci pa 7. Eden mandat je pripadel socializmom. Lansko leto so radikali in del bivših narodnih socialistov razbili Narodni blok ter prešli v zvezo s klerikalci in Nemci. Tako se je razmerje v obč. svetu spremenilo in je napredna delovna večina šla samo še 17. opozicija pa 15 + 1 (soc.) mandatov. Kriza je nastala, ko so klerikalci, radikali in Nemci sabotirali proračun. Po nastopu novega kleroradikalnega režima v Beogradu je vlada obč. svet z odlokom od 28. februarja razpustila ter je bil za vodstvo občinskih poslov imenovan vladni komisar, ki je 8. marca prevzel občino iz rok dosedanjega župana dr. Hrašovca.

Dr. Vinko Gregorič — sedemdesetletnik

Dr. Vinko Gregorič, sin enega izmed zadnjih ljubljanskih kirurgov, je danes, dne 1. aprila 70 let star. Po svoji promociji doktorjem vsega zdravilstva je služboval jubilar od 1. 1881 v ljubljanski bolnici dolga desetletja kot primarij in šef, obenem pa je kot priljubljen zdravnik izvrševal obširno privatno prakso. Zlasti je užival ugled kot specialist za porodništvo, iz katere znanstvene stroke je publiciral več razprav. Od 1. 1892 je bil primarij dermatološko-venerološkega oddelka javne bolnice ter je vzlic silno napornemu delu vztrajal do 1. 1923.

Dr. Gregorič je bil med ustanovitelji kranjske zdravniške zbornice ter je bil dolgo vrsto let do lani tudi njen agilijski predsednik. Dr. Gregorič je bil tudi več let član ljubljanskega občinskega sveta in deželni poslanec, skrbeč vedno za koristi Ljubljane in dežele. Vedno se trudeč za gospodarski napredek rodnega mesta, je bil ustanovitelj prvega velikega in modernega hotela v Ljubljani; v tej hotelski družbi je bil dolgo marljiv predsednik ter je deloval na pospeševanje prometa tujcev v našem mestu.

Jubilant je tip Ljubljančana, ki iskreno ljubi naše mesto in dokazuje svojo ljubav vselej tudi z dejanji. Na njegovo iniciativno se je v Ljubljani izboljšalo marsikaj in pri vseh novih pridobitvah je rad sodeloval z nasveti in pomočjo. Že dolgo zbira spomine na minulo dobo Ljubljane ter je njegova zgodovinska zbirka ena najboljših dragocenih. Vzlic svojim letom je še vedno živahno delaven, prireja javna predavanja

Svileni klobuki od 100-145 D

Slamniki od 80-125 D

Stemberger-Reis, Dunajska c. 9.

in deluje publicistično. Zaslužnemu domačinu, ki je vedno pogumno štiti ugled in interese svojega stanu ter rodnega mesta, želimo še mnogo zdravih in plodnih let.

Bizantološki kongres v Beogradu

Zanimive razstave.

Dne 11. aprila bo otvorjen v Beogradu mednarodni bizantološki kongres, ki bo zbral v naši prestolnici najznamenitejše znanstvenike iz vseh držav Evrope. Dosedaj je prijavljenih že okoli 270 delegatov. Kongres se bo vršil v veliki dvorani nove univerze in bo otvoritvi prisostvoval tudi kralj Aleksander. Trajal bo 5 dni. Prijavljena so predavanja nemških, francoskih, angleških, rumunskih, bolgarskih, grških, avstrijskih in čeških znanstvenikov.

O priliki kongresa bo v Beogradu tudi več razstav. Dvor bo razstavil kopije fresk iz srbskih manastirjev, in sicer na Gardnem domu na Topčideru. Društvo prijateljev umetnosti »Cvijeta Zuzorić« priredi prvič izložbo naših in tujih ikon. Narodni muzej otvori svoj srednjeveški oddelek, v katerem so razstavljene kopije fresk in razne ornamentike, g. Stevanović pa razstavi svoje kopije miniaturnih iz naših srednjeveških rokopisov. Razen teh razstav prirede na čast gostom bankete zunanje ministrstvo, univerza in občina, kralj in kraljica pa na dvoru koncert.

Po kongresu se odpeljejo gosti v notranjost Srbije in si bodo zlasti v Peči in Dečanih ogledali znamenite tamkajšnje samostane.

Pismo iz Tržica

V zadnjem času se je pri nas marsikaj zgodilo, o čemer naše »Jutro« še ni poročalo. Omeniti je treba nredvem redni občini zbor Slovenskega bralnega društva, ki se je vršil preteklo soboto v hotelu »Lončar«. Predsednik g. Rooss se je v svojih izjavah dotaknil najvažnejšega poglavja Bralnega društva, namreč njegovega pevskega zbora, ki ga je treba nujno poživeti, če hočemo, da bo dosegel svoj namen. Pevododje so na razpolago, potrebno je le malo več poživljenosti pevcev. Druga leta je bil že po Božiču redni letni koncert. Letos pa ga najbrže sploh ne bo. Pod nobenim pogojem ne smemo dopustiti, da bi pevski zbor, ki je pod taktirko g. ravnatelja Lajovca dosegel tako lepe uspehe, prenehal s svojim koristnim delovanjem. Vsi na delo, da se pevski zbor ne samo ohrani, temveč tudi kvalitativno pomnoži na ta način, da se delovanja udeležijo zopet stara pevstva, ki so bila, da je že čas prepuštili javno delovanje mladini, kar se je seveda izkazalo kot pokrešeno. Mladina, ki stopa sedaj na pozornico, se žal zanima samo za sport in kar je s tem v zvezi. Treba je torej krepko prijeti za veslo vsotele, dokler ne prevame valet generacij, ki se je izšolala že po vojni. Navzoči so sklenili v tem pravcu napeti vse moči. Razveseljivo pa je bilo poročilo knjižničarja g. Hofbaura. Kar se tiče izposojalnice knjig, je knjižnica Tržiškega bralnega društva takoj za šentjakobsko v Ljubljani. Izposojalnice je vrgla okoli 4000 Din. Občni zbor je izrekel knjižničarju priznanje in polivalo. Pri volitvah je bil izvečine izvoljen zopet starj odbor, le tainiške posle je prevzel g. Baumgartner. Redne pevske vaje se vrše vsak torek in četrtek ob pol. odnoso ob osmih v pevski sobi meščanske šole. Novi pevci in pevke vedno dobrodošli!

Na praznik, v petek, je mladini pripovedovala pravljico naša priljubljena pripovedovalka gđ. Manica Komanova. Dvorana meščanske šole ni bila sicer tako zasedena kakor navadno ob takih prilikah, ker je dobila meščanska šola prepozno obvestilo, da pride pripovedovalka v Tržico. Da pride pripovedovalka v Tržico, da pride mladina na svoj račun, ji sporočamo, da bo to nedeljo pripovedoval pravljico nestor slovenskih igralcev g. Danilo iz Ljubljane, ki mu pravi ljubljanska mladina »naš očka in dedek«. Govorji ji tako iz srca, da so ga hoteli zadnjič skoro raztrgati, ker jim ni mogel in hotel več pripovedovati. Danilo! Na veselo svidenje!

Pri tej priliki ne smemo pozabiti omeniti, da je imela tržiška mladina krasen užitek na slikah in besedah g. Pavla Kuna-

verja iz Ljubljane, ki je predaval o skavtizmu in razkazoval slike o letovanju ljubljanskih in mariborskih skavtov v preteklih letih. Predavanje je obiskalo prav številno občinstvo in predavatelju živo pritrdilo, obetajoč si od podobnih organizacij prerjenje človeštva. Prihodnje tako predavanje bo v sredo, dne 6. aprila ob osmih zvečer v kino-dvorani. To pot bo predaval g. Zor o naših planinah poleti. Vsi prijatelji naše lepe domovine se iskreno vabilo, da se predavanja udeležijo polnoštevilno.

K atentatu na madžarski kazino v Novem Sadu

Senzacionalen preokret v aferi.

Poročali smo, da je bil te dni izvršen v Novem Sadu bombni atentat na tamkajšnji madžarski kazino. Dejanja so bili osumljeni Orjunaši in je bil še istega dne aretiran sodružnik »Vidovdani«, Bogoljub Rafajč. Ta je prvotno priznal, da je izvršil atentat, nakar je bil takoj izročen sodišču, kjer pa je nepričakovano odločno zanikal vsako krivdo. Izjavil je med drugim, da je bilo njegovo prvotno priznanje izsiljeno z moralnim pritiskom in da bo vzrok pojasnil na tajni seji na sodišču.

Včeraj so se medtem povodom atentata razširile izredno zanimive vesti. Zatrjuje se celo, da so atentat pripravili Madžari sami. V Haagu se vrši namreč zasedanje razsodišča med Jugoslavijo in Madžarsko in Madžari so po tej interesantni verziji inscenirali atentat samo zato, da bi sodišče v Haagu moglo obtožiti našo vladu, da slabo postopa z madžarskimi manjšinami.

Sedem neboljenk

Ob priliki racije po raznih hlevih, nočnih lokalih in mestnih ulicah je bilo v noči od srede na četrtek aretiranih v Ljubljani sedem nočnih metuljev. V nekem hlevu v v Krakovski ulici je bila prijeta Marija Trobec iz Črnege vrha, ki je bila pred kratkim odpuščena iz prisilne delavnice. V hlevu seveda ni bila sama. Ano Bizjak z Dolenskega so iztrgali detektivi iz naročja nekega delavca v nekem hlevu na Viču. Ivano Zrimšek je odpeljal stražnik na Mestnem trgu izpred nosa trem za njo se borečim pomočnikom. Blatnik Marička je vabila moške »na spase« tam za vodo, pa jo je prijel pod pazduho mož postave, ostale tri pa so morale z detektivi iz raznih nočnih lokalov

Sumatra, domovina Malajcev

(Prihodnji spored ZKD)

V soboto in v nedeljo, dne 2. in 3. aprila prinaša ZKD izredno zanimiv kulturni Ufa-film, ki prikazuje v lepih slikah romantično življenje prebivalstva na otokih Sumatra, Java, Borneo in Celebes. Film prikazuje romantično neprodnihrn pragozdov, ki so polni opic in drugih eksotičnih živali. Krasna je flora v teh pokrajinah, polnih palm in drugih eksotičnih rastlin. Zanimivo je gledati orjasko kače, ki prežijo za svojim plenom. Pa tudi družinsko življenje Malajcev, njih svatbeni običaji, plesi, konjske dirke je videti v tem izredno zanimivem poučnem filmu. Skratka film je velepučen ter najtopleje priporočamo vsakomur, da si ga ogleda.

V soboto popoldne ob 14.30 je šolska predstava, za ostalo občinstvo se predvaja film v nedeljo ob 9.30 in 11. dopoldne. — Predprodaja vstopnic od danes naprej pri blagajni kina Matice. Oglejte si slike v izloženem oknu kavarne »Zvezda« in preskrbite si pravočasno vstopnice, ker bo za film gotovo veliko zanimanje. Cene prostoro 2 in 4 Din.

„Beatrice Cenci“

Francesco Cenci, krvoločni in nasilni oče, ki ljubi in želi svojo lastno hčer! — Ujet in mučen od banditov! — Olimpij, plemenit ljubavnik Beatrice! — Obdolžena očetovega umora je Beatrice od papeža Klementa VIII. po nedolžnem obsojen na smrt! — Poplava reke Tibere v Rimu! — Vred polavne se podirajo zgradbe starega »večnega Rima«. Izvršenje obsodbe ob prisotnosti več tisoč ljudi pred Angeljsko trdnjavo.

PRIDE!

KINO »DVOR«.

Samo še danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. Največji kriminalni film serije 27./28.

Newyorški trgovci deklet

Kolosalni uspeh pri vseh dosedanjih predstavah. Ne zamudite prilike. Samo danes!

KINO »LJUBLJANSKI DVOR«. Telefon 2730.

Pri vseh predstavah sodeluje naš priznani najboljši orkester Ljubljane.

Pozor na naš jutrišnji izredni gala program!

Še na mrtvega z motiko

V sredo, dne 30. marca, je imel posestnik Korošak v Žerovcinah v svojem vinogradu kopače. Po končanem delu, nekako po 18. uri, so se kopači okrepčali z jedjo in piljačo. Pri tej priliki se je Anton Hlad, mizarski pomočnik, rodom iz Veljane, sprl z vinčarjem Jožetom Bukovcem iz Pratinščaka ter ga zabolal z nožem v levo stran prsi. Bukovec je bil takoj mrtav. Ubiti vinčar je bil star 34 let, ter zapuščal ženo in petero dece v starosti od 2 mesecev do 7 let. Ubijalec Hladen je splošno znan delomrznec in na zelo slabem glasu. Njegova surovost se je pokazala tudi v tem slučaju, ko je že mrtvega Bukovca obdelaval še z motiko. Včeraj se je zločinec sam javil sodišču v Ormožu.

Ciganski spomini

V Sostrem so bili cigani. Lepa ciganka Katarina je hodila po vasi in ponujala ljudem svojo srečo s prerokovanjem. Cigani so kmalu odšli, a spomin nanje je ostal. Jانا, zgovorna domačinka, si je zapomnila lepo ciganko in v svoji domišljiji skovala mal romanček: »Mesečna noč leži nad zemljo; v mesečini se kopile polje in sivi Skandrov skeđeni. V mesečini priplava mlada ciganka njena bronasta črna ramena bleste. Že je pri skednju. Kot spretna mačka zleze na pod, kjer obsedi in polglasno začne peti:

»Kje si moj ljub,

vabi te nočka,

moja se očka solze?

Pridi čez polje,

zidane volje,

čaka te, čaka cigansko dekle.«

Tedaj se je od sosednje hiše v bližini odtrgala senca in zleza na skedenj. Skozl špranje je luna sijala, a seno je šumelo uspavanko. Zlutrja je Katarina izginila, a nekdo je hodil po vasi z oblaki pod očmi. Jera pa je svojo fantazijo povedala Matijeveemu bratu Anžetu. Ko je prišla namreč koncem februarja na Matijevo dvorišče, jo je le-ta zapodil. Pa je rekla Anžetu, ki je tudi z bratom potegnil: »Le včeti z njim, ki se je na podu pociganil!«. Matija je nato tožil. Jerica se je prepozno zgrabila za jezik. 100 dinarčkov je splavalo po vodi; saj bo morala plačati kazen, ker je Matička dolžila po nedolžnem.

Svedrovska zalega v Ljubljani

Dva svedrovca zasačena v Kranju. Kakor smo že poročali, je bil v ponedeljek v nočnih urah izvršen vlom v Lebnovo trgovino na Poljanski cesti drzen vlom. Hlapca je proti jutru zbudil ropot v hiši in ho je stopil v trgovino, jo je našel odprto, v njej pa neznanega moškega, ki je odpiral predale. Hlapec ga je hotel zgrabiti, toda neznanec se mu je spretno umikal. Na pomoč je prišel potem stražnik, ki je že prej opazil, da se sučeta okrog Lebnove hiše dva sumljiva moška, kmalu nato pa čul, da so se odprla neka vrata. Čim se je prvemu svedrovcu posrečilo priti na prosto, se je pričel divji lov za njim po dvorišču. Preganjalca — stražnik in hlapec — pa sta kmalu spodila tudi še drugega zajca. Pred seboj sta imela kar naenkrat dva postopača. Hlapec je že skoro dočel drugega vlomilca, ki se je na tisti hip poglaval čez malo ograjo, da pride na cesto. Namen se mu je tudi posrečil, pustiti pa je moral v hlapecvih rokah svojo suknjo, v kateri je imel razne svoje dokumente in celo nekaj denarja.

Svedrovčema se je sicer posrečilo pobegniti, vendar pa je imela policija v rokah vse dokaze, kdo je vlom zagrešil. Dva dneva so vlomilca zasledovali agenti po Ljubljani, včeraj pa sta se odpeljala dva v Kranj in privreda v Ljubljano 23letnega Rudolfa Frigidića, ki je bil gori uslužben kot čevljar, in njegovega tovariša, delavca Jožefa Vidmarja, ki je bil tudi zaposlen v Kranju. Pitčka sta stanovala skupaj. Spo-

znala sta se že pred časom. Ker sta imela oba enaka nagjenja, sta se kmalu spoznamela in se v nedeljo odločila, da odideta na slučajni rabur v Ljubljano. Detektivi so pri svedrovcih našli ves plen, ki sta ga nabrala v Lebnovi trgovini, in sicer okrog 3000 Din gotovine, deloma v bankovcih, še več pa v kovanim denarju.

Ker je več znanih nevarnih vlomilcev na svobodi in se v lom v Ljubljani zelo množe, je policija prepričana, da se je organizirala zopet večja vlomilska družba. Frigidić in Vidmar tej družbi sicer nista pripadala, vendar sta z njej imeli člani bržkone dobro znana. Tudi vlom v stanovanje ravnatelja dohodarskega urada g. Župana, ki še ni poljasnjen, ima bržkone na vesti ta družba. Policija, ki je intenzivno na delu, upa, da se že v kratkem vsi ti zločinci vjamajo.

Pred sodniki

»Ti si pa po krivem prisegla, saj te še zraven ni bilo.« je vpila Micka iz Pirnič decembra po razpravi Milki, ki je prišla v neki zasebni obtožbi zoper Micko, ki je potem morala plačati par sto dinarjev.

»Vidite, Micka,« je dejal predsednik senata, »če bi bili možaki, bi bilo vse dobro, tako boste pa plačali še 250 Din globe.«

Anton in Lojze sta delavca brez službe. 28. februarja eta se seznanila v Ljubljani, se napila v gostilni korajže in šla potem na delo. Lep večer je bil in možakarja sta se spravila nad vagona na kolodvoru. Odtrgala sta v prvem vagonu plombo in se razočarana spogledala, saj so bili v njem sami stoli. Ker se fanta nista nameravala spočiti in posedeti na stoli, sta šla dalje. V drugem vagonu sta videla več usnja in manufakturnega blaga. Tone je bil pregledovati neki ovoj. Ko je od nekod prišel stražnik, ki ni vedel, da sta v vagonu kar dva fanta, je zaprl vrata in ostala sta v vagonu. Stražnik se je vrnil s spremstvom; odprli so vagon in naenkrat eta se skobacala dva fanta iz njega. Predsedniku senata sta dejala, da nista nameravala krasti drugega kot žito, če bi ga dobila, ker bi žito najlažje prodala. Tone bo 8 mesecev prosedel v ječi, ker je bil že parkrat kaznovan, Lojze pa 3 mesece ječe, ker je šele začetnik in se bo merda še spametoval.

Preljuba prijateljica!
Opažam vedno, kako si otoka. Seveda glavobol, rama bolečine in težave našega spola nam je pogrčila mati narava! Znanost pa je izmislila sredstvo za ublaženje teh nadlog. Poskusi vendar enkrat **Aspirin-tablete Bayer** in prepričana sem, da mi jih boš pohvalila. Paži pa na originalnost zavojev, ki jo spoznaš po modro-belo-rudeči versivni znamki.

Ali si že vpisan v Vodnikovo družbo?

bo pri obeh koncertih osebno navzoč. Dolžnost vsakega kulturnega Slovenca je, da ne zamudi prisostvovati temu biseru slovenske glasbe.

Beethovnovi slavnosti v Rusiji. Tudi sovjetska Rusija je slovesno proslavila 100letnico Beethovne smrti. Leningrajska akademija je priredila dne 28. marca spominjski večer, katerega se je udeležilo velikansko število izobraženstva. Bil je navzoč tudi konzularni zbor. Skladatelj Glazunov je govoril o Beethovnu. Nato je simfonični orkester izvalil »Eroico«. Na programu je bil dalje Beethovnov klavirski koncert št. 5. Soareja se je zaključila s predavanjem igralca Kacalova, ki je recitiral monolog iz Goethejevega »Egmonta«, katerega je opremil Beethoven s scenično glasbo.

Članica našega gledališča v Zagrebu, Ga. Stefica Poličeva je gostovala te dni v zagrebški operi. Pela je naslovno ulogo Kalmarnove »Grofica Marice«, v slovenskimi.

Slovensky Prehled o slovenskih zadevah. V marčevski številki znane revije »Slov. Prehled«, ki jo izdaja Ad. Černy v Pragi, ocenjuje urednik sam »Spominec dr. Jos. Seruca in poročila o sedemdesetletnici tržiškega novinarja Maska Cetića (s sliko). Roman o Društvu narodov. Marcel Rouff je izdal roman »Sur le Quai Wilson«, tigar sujet je vzet iz krogov Društva narodov. V romanu nastopajo s polnimi imeni razni evropski diplomati. V prvi vrsti biva z močno ironično spletko, ki se pleto za kulislami Društva narodov.

Kulturni pregled

Iz Ptuja Gledališki renertoriji

Ljubljanska drama:

Petek, 1.: »Ti in ja«. E.
Sobota, 2.: Ob 15. Predstava pomladka Rdečega križa 1. državne gimnazije.
Nedelja, 3.: Ob 15. uri popoldne. »Danes homo tihi«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. — Izv.

Ljubljanska opera:

Petek, 1.: Zaprt.
Sobota, 2.: »Orlov«. Opereta. Premijera Izv.

Mariborsko gledališče:

Petek, 1.: Zaprt.
Sobota, 2.: »Učiteljica«. A. Kuponi.
Nedelja, 3.: »Madame Butterfly«. Kuponi.

Gostovanje gosp. Skrivaniča v Mariboru. V kratkem bo gostoval bivši član mariborske opere gosp. Iv. Skrivanič v ulogi Des Grieuxa v operi »Monsi«.

Nedelja v mariborskem gledališču. V nedeljo, dne 3. aprila odpade radi koncerta »Draves« popoldanska predstava. Zvečer se ponovi velik letošnji operni uspeh, prekrasna Puccinijeva opera »Madame Butterfly«.

Dario Nicodemi: »Učiteljica«

Najnovejša dramska predstava v mariborskem gledališču je občinstvo prijetno iznenadila. Žal, da ni bila premijera boljše obiskana. Upamo, da je zakrivil to le konec meseca in bodo nadaljine repize tem boljše »osečane«. »Učiteljica«, Nicodemi je komedija treh dejanj, v prevodu Ivana Grudna zasluži to po vsebini in svoji dramatični izdelavi ter predstavi mariborskih umetnikov.

Mariborčani Nicodemija že poznajo po »Scampolus«. Baš tako svojevrstna in prijetno tendenčna je »Učiteljica«. V treh dejanjih nam pokaže časovno in krajevno stisnjeno usodo mlade deklice, ki jo je zapeljal brezsrčen bogataš, jo poslal v Ameriko s prozornim namenom, da že med potjo ali pa vsaj v daljni Ameriki zgine živ dokaz. Otroka je zatajil in izročil v oskrbo s trdnjo nado, da tudi ta živ dokaz v par dneh umrje. Neugnana življenska sila pa privede deklico čez 7 let nazaj iz Amerike, postane učiteljica in sreča v tragični hotela, da je »čudna« učiteljica, lepa in ponosna, zaprta v sebe, učila tudi

tisto svoje dete, ne da bi ga poznala. Dramatično se slike provincialnega življenja, vaščanov in učiteljic s šolsko ravnateljico, diko vseh čednosti in principov in dobrodušnega šolskega sluga. Rdeča nit vseh treh dejanj je dobro srce učiteljice, ki prevodi župana — graščaka, še malo prej veseljaka iz Pariza. Včasih je drama kakor pesem, mehka in sočna melodija, posebno v učiteljici, ki jo je igrala gđ. Kraljeva. Ne rečemo, da je bila na višku in da je tudi za to vlogo tako izvoljena, kot je bila v »Veroniki Deseniški«. Precej je pokažila že s tem, da to pot — izjemoma — tudi ona poleg ravnateljice ni znala vloge. Toda v celoti je igrala s toliko vero, tako zvečen in s toliko milino, da je publici izjavljala solze v oči. Njej kot g. Gromu, ki je bil prav brezhiben v vlogi ošabnega in pozneje raznežnega graščaka in župana, gre vse priznanje na krasnem uspehu tega genljivo legega večera v gledališču, ki je gotovo v mariborski rodil trden sklep, biti dober, nežen in pošten, kakor učiteljica in župan. Gospodu Urvaleku nalagajo vedno težje vloge, a vsaka se mu enako posreži. Čeprav se včasih čutimo, kako se bori s slovenskino, vendar osvaja valkdar in tudi njegov šolski sluga v »Učiteljici« je ogrel in kresal ob vsaki gesti dobrodušen smeh. Kontrast šolske ravnateljice je dobil v gospe Zakrajškovi prav hvaležno interpretko. Ko bo sigurna v tekstu, bodo rjeni nastopi še bolj učinkoviti. Manjše vloge so imeli Kovič, Rasberger, Tovornik in Starčeva. Režija g. Joška Koviča je

spravila v igro pravo življenje. Predvsem pa nas veseli, da smo dobili na oder nov problem, o katerem bi sicer lahko s pisateljem debatirali, ampak je vsaj svež in kratko malo končno nekaj novega in zdravega. Zato bo upamo tudi obisk prihodnjici dober.

Dr. Avg. Reisman.

Koncert Jadvige Pošenelove in Vide Jerajev. V četrtek, dne 7. aprila priredita pod okriljem Glasbene Matice Jadviga Pošenelova in Vida Jerajeva samostojen koncert, na katerem bosta izvajali dve sonati za violino in klavir, gđ. Pošenelova sama pa še tri klavirske komade. Predprodaja vstopnic za koncert v Matični knjižarni.

Koncerti »Drave«. (2. aprila ob 8. zvečer in 3. aprila ob 8. popoldne) v Mariboru, veliki dvorani Götze. Koncerta Drave, kjer se bo izvajalo izvorno slovensko delo, bosta za slovensko glasbo pomembna in zgodovinsko važna. Slovenska moderna glasba stopa s hitrimi koraki na plan. V njenih prvih vrstah stoji p. Hugolin Sattner, ki nam je v zadnjih letih podal mnogo izvornih del na besedilo njegovega ljubljence Simona Gregoričja. Omenjamo priljubljeno »Jettejevo prisrčno«, »Soči«, »V polnočni noči«, »Assumptio in opero »Tajda« — ki se baš sedaj izvaja v ljubljanski operi z največjim uspehom. Med naštetimi simfončnimi pesnitvami gre nedvomno prvo mesto kantati »Oj! ki.« »Drava« hoče z navdušenjem vseh sodelujočih dostojno in uspešno izvesti to najboljše koncertno delo ter tako častno proslaviti 75letni jubilej skladatelja — domačina, ki

Domače vesti

«Slovenska delegacija» v parlamentu

Zadnji «Kmetijski list» objavlja po steno grafskem zapisniku dva govora posl. Pucelj iz zadnje proračunske debate. Ponatisku-jemo par odstavkov, da tudi naša širša javnost spozna, kako «slovenska delegacija», kakor pravijo klerikalci, brani v Beogradu ljudske interese. V govor posl. Pucelja pri proračunu ministrstva za javna dela so večkrat vpadeli klerikalni poslanci in razvil se je naslednji dvoboj.

Pucelj: «G. minister sam, kakor njegovi tovariši, mi v svojem srcu dajo prav, toda žalibog vladna moč človeka malo pomehuje».

Josip Skoberne: «Tebe je žel».

Pucelj: «Mene je lahko, ker sem bil dolgo v vladi in lahko izkušnje tako govori».

Pucelj: «Pričakovali smo ter živeli v veri, da se avtonomija zopet povrne».

Smodej: «Vi ste jo pokopali s svojim glasovanjem za ustavo».

Pucelj: «G. Smodej, vi ste kakor tista baba, ki je vedno vpila: postrizeno, postrizeno, tako dolgo, da jo je mož vrgel v vodo».

Zebot: «Kaj se boš sifiral? Koliko glasov pa imaš».

Pucelj: «Zebot, ali si pijan?»

Zebot: «Za tistih par mesarjev in kramarjev, ki jih imaš za seboj še Jud nič ne da!».

(Prekanje med poslanci Jugoslovanskega kluba in poslanci HSS.)

Pucelj: «S takozvano radikalno-slovensko vlado nismo mi Slovenci ničesar pridobili».

Zebot: «Pucelj je ne!».

Skoberne: «Pucelj je zgrbil».

Pucelj: «Pucelj ni ničesar iskal in tudi ničesar ne išče. Išče stranka, išče narod. Lepi pojmi vladajo med nami gospodje, toda jaz vam ne zamerim, ampak upoštevajte, da ste prišli od dobre večerje in da ste se založili z dobrim vinčkom».

Smodej: «Nimamo vaše navade».

Pucelj: «Nego hušol če bi vi pili vodo, kakor jo pijem jaz, bi bilo tukaj bolj mirno».

Kremžar: «To ni parlamentarno. Če bi vas g. predsednik razumel, bi vam takoj odzvel besedo».

Pucelj: «G. predsednik, prosim vas, da napravite red. Čeprav so gospodje mnogo pili, naj mi vendar dajo mir in naj me ne motijo v mojem govoru. Jaz konstatiram...».

(Velik nemir in burni ugovori v sredini.)

Pucelj: «G. Smodej, vi ste poslanec in duhovnik in bi človek pač pričakoval, da se lepo obnašate, ne pa da uganjate lice-merstvo. Sram vas bodi!».

V spomin, kaj delajo slovenski poslanci za 300 Din na dan, si je navedene odstavke izpisal tudi M. A. C.

* Redukcije in upokojitve naših železničarjev. Po vestih iz Beograda je v področju direktorja državnih železnic v Ljubljani z današnjim dnem upokojenih 56 železniških uradnikov. Upokojeni so višji uradniki: Viktor Hrašovec, Ivan Frole, I. Petar, I. Končan, A. Knajzel, I. Arhar, D. Skrdla, B. Perko, V. Tomec, I. Kitek, R. Dovgan, I. Harich, K. Teply, A. Gregorc, I. Malgaj, A. Petek in I. Frišković; nadležni uradniki II. kategorije: M. Dorenda, A. Selan, F. Kačar, F. Jarh, V. Klarmann, A. Sieberer in inž. J. Schulz; iz III. kategorije: J. Lorček, J. Črepinšek, J. Wellitz, A. Konrad, J. Pjano, S. Gajšek, J. Vičič, J. Arnež, J. Klobčar, L. Eger, S. Neubert, J. Slokan, K. Steinbücher, J. Baumkircher, J. Istenič, F. Gabrovac, A. Giosento, F. Oman, J. Vales, J. Lorček, J. Jaklič, A. Böhm, J. Gernek, J. Jermolija, J. Udovc, M. Gmus, M. Moser, F. Perdan, L. Jezeršek, F. Mali in S. Razboršek. Večinoma so ti upokojenci že odslužili predpisano službeno dobo; nekateri pa so upokojeni predčasno.

* Iz ministrstva saobraćaja. Iz direktorja za gradbo železnic je premeščen v stavbni oddelek inž. Zdravko Vasković. Za šefa centralne podelbe kola v generalni direktoriji je imenovan Dobrovoje Pukovac, na službo v prometni oddelek je premeščen Josip Cugun.

* Izpremembe v poštni službi. Inspektor dr. Franc Janžeković je s Cetinja premeščen k poštni direktoriji v Sarajevu, inspektor Vladimir Kos pa iz Novega Sada k poštni direktoriji v Ljubljani. Tehnični uradnik Karl Bano je imenovan za šefa terenske sekcije v Ljubljani.

* Upokojitev v državni službi. Z odlokom ministra za socialno politiko sta trajno upokojena Andrej Klanšek, šef državne borze dela v Ljubljani, in Avgust Ropčič, pisar državne borze dela v Ljubljani.

* Pravica na stalnost v učiteljski službi. Po neki razsodbi Državnega sveta se doseže pravica na stalnost in polno položajno plačo v učiteljski službi od določenega praktičnega izpita. Ta razsodba se more smatrati kot načelni odlok Državnega sveta.

* Iz sodne službe. Imenovana sta; za sodnika v 7. skupini I. kategorije v področju višjega dež. sodišča v Ljubljani izprašani pravni praktikantri Fran Sever, za pravne-ga praktika pa dr. Josip Dobrošek, okrajni nadzornik državne varnostne straže v Ljubljani. — Upokojeni so: Franjo Sbrizaj, višji pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču v Ribnici; Miroslav Trampus, pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču v Logatcu; Viktorin Stegnar, pisarniški oficijal pri deželnem sodišču v Ljubljani; Ivan Sinkovec, pisarniški oficijal pri okrajnem sodišču na Vrhniki; Leopold Šter, kancelist pri okr. sodišču v Murski Soboti, in Pavel Sattler, kancelist pri okr. sodišču v Slovenski Bistrici. — Prevedni so iz III. v II. kategorijo državnih uradnikov: pisarniški ofi-

cijal Martin Zorjan pri okr. sodišču v Kranjski gori, kancelist Leopold Wallner pri okr. sodišču v Ptuju in kancelist Pavel Kleber pri okr. sodišču v Mariboru.

* Izpremembe v osnovnošolski službi. Imenovani so: Janko Samec za stalnega učitelja na IV. deški osnovni šoli v Mariboru ter Ljudevit Kabaj za šolskega upravitelja in Olga Kabaj - Petrič za stalno učiteljico, oba v Spitaliču pri Motniku. Napredovali so: v I. skupino II. kategorije: Janko Blagajne, Josip Pečnik, Vincenc Robliček in p. Arhangel Apej; v 2. skupino II. kategorije: Pavel Medič, Ljudmila Kocbek - Kokot, Jožefa Kobal, Roza Ribičič - Arrigler, Olga Zajec, Stanko Gorišek, Marija Deržaj, Alojzija Kramer, Franja Novak, Angela Rušanov - Kalat, Elizabeta Rošker - Muhar, Marija Tevšič in Julija Zaunfuchs; v 3. skupino II. kategorije: Sonja Klavčnik-Vyzorek, Ana Menard, Berta Sakiska, Svato-pluk Stoviček, Peter Obersnu, Venera Josin, Veronika Bolhar - Petrič, Marjeta Čepič - Ljubec, Elizabeta Drasal in Alfonz Mazur; v 4. skupino II. kategorije pa: Stan-ko Jurdan, Jospina Milavec, Boris Boc, Vida Fajdiga, Olga Šijanec, Ana Vidovič, Ana Medved, Rudolf Macarol, Stanislava Poljanec, Ernestina Pevnik, Julija Stibler, Angela Križman - Schwarz, Marija Dirnbek, Marija Vrečko, Anton Senica, Marija Justin, Marija Ramšak, Bogdan Jurandčič, Elizabeta Rojnik, Fran Ferluga in Ana Kogoj.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

* Odmev špijske afera v Beogradu. V predsedstvu vlade in v ministrstvu za vna-jne zadeve so odredili važni ukrepi previdnosti. Vstop v ta ministrstva je brez dovoljenja, ki se dobiva na podlagi predhodne prijave in z odobrenjem predsednika vlade in ministra za vna-jne zadeve prepovedan. Strogo je vsakomur prepovedan pristop v pisarne in vsak razgovor s ka-kim uradnikom, izveniši ministra. Šefa ti-skovnega oddelka in šefa kabineta pred-sednika vlade ter pomočnika ministra za vna-jne zadeve. Novinarji smejo pač priti v poslopje, govoriti pa smejo le z ministrom za vna-jne zadeve, njegovim pomočnikom, predsednikom vlade in s šefom njegovega kabineta. Dognava se, da so ti ukrepi v zvezi z znano špijsko afero.

* Kraljica poklonila Sokolu v Preku prapor. Sokolsko društvo v Preku v Voljvodini je zaprosilo kraljico Marijo za kumico prapora. Kraljica se je takoj odzvala prošnji in poklonila društvu krasen prapor.

* Najmanjši sedež srezkega poglavarstva v naši državi je vsekakor kraj Boljanec v Sandžaku, ki šteje nič manj in nič več kakor piši in beri — 120 prebivalcev. Ponašati pa se more vsekakor s tem, da ima za srezkega poglavarja diplomiranega prav-nika, dočim jih je večina v Srbiji nekvalificiranih.

le v besedi, temveč tudi v dejanju. Naši narodni trgovci naj se pravočasno založe za C. M. razglednicami. Na obilnostno apeliramo, da zahteva povsod le naše narodne razglednice.

* Razstava Rdečega križa v Guštanju. Rdeči križ v Guštanju je razposlal preko 700 okrožnic, ki pozivlje vse pridobitne, športne in društvene kroge za sodelovanje pri tej poučni in higijski

redi v sredini meseca manjka veliko tomla, koje čisti dohodek je namenjen za podporo potrebnim članom. Kakor vselej, tako so tudi sedaj radevalje celjski inmovalješi sloji pomagali z darovi in raznimi prispevki, da bo imela tudi ta tombola zaželjeni uspeh.

— Zivinski sejem v Celju. V ponedeljek, dne 4. aprila se vrši redni mesečni zivinski sejem v Celju. Prihajajo se večji dogon živine in živahnejša kupčija.

— Iz policijske kronike. Prijavljeni so bili sledeči slučaj: 1. prestopki radi nakupa in prodaje predmetov, ki izvirajo iz tatvine, 1. zlobna poškodba tuj lastnine, 1. razgrajanje po ulici, 1. prestopki obrtnega reda.

— Ljudsko vseučilišče. V četrtek, dne 24. t. m. se je vršilo v fizikalni dvorani meščanske šole predavanje za Minko Ovekarjeve iz Ljubljane o naši umirli pisateljici Zofiji Kveder-Demetrovičevi. Izvajanja so bila globoko zasnovana ter jim je polna dvorana, zlasti številno napodno žensstvo, sledilo z izrednim zanimanjem. Predavateljica je obširneje obravnavala pisateljsko mladost, njeno borbo in nemirni značaj razne njene nesreče v življenju ter omenila tudi napade v zadnjih časih na odlično slovensko ženo, ker je pisala vdemokracistično in jugoslovenskem duhu. Govorila je tudi o njeni nadarjenosti in pridnosti. Sli se je s primeroma ozko izobrazilo z neverjetno delavnostjo povzpela v višine naših največjih duševnih delavcev in delav. Bila je obče spoštovana in znana tudi pri drugih narodih saj je pisateljica v slovenskem, v srbohrvatskem, v češkem in v nemškem jeziku. Komča slika je podala v Zofiji Kveder-Demetrovičevi izreden značaj v našem slovenskem slovstvu in v naprednem življenju. Burno odobravlje je sedel izvajalju predavateljice, ki predsednik vladni svetnik Lilek se ji je še posebej z laskami besedami zahvalil za izredno lepo predavanje in velik užitek tega večera.

— Kako se ustanavljajo in komu se podružujejo trafike. G. Miha Pk. trafikant, nasprosi glede na našo navodno notico dne 26. marca za objavo sledečega pojasnila: Trafika v Vodnikovi ulici št. 9 mi je bila posredno leta 1922 s privolenjem Udruga vojnih invalidov, za kar sem iz početka plačeval 1% od čistega dohodka, ki se je stal v fond te organizacije. Zastopniki invalidov so mi pri izdajanju tega privolenja zagotovili, da me ne bodo nikoli ovirali pri izvrševanju trafike. Iz tega je jasno razvidno, da se ne misli meni trafika šele podeliti, ampak hočem le že obstoječo trafiko prenesti iz ene hiše v drugo. Kakor se je odpoval lokal gospej Pernovšek, ravnotako je odpovala meni z. A. Gorčar in sem vsled tega primoran iskati drugega. Da je hišni lastnik gospej Pernovšek odpoval, vendar ni moja krivda in ji tudi s svojo preletitvijo iz Vodnikove ulice na drugi ekstrem Kralja Petra ceste, kjer se sedaj nahaja trafika gospej Pernovšek, ne bom prav nič škodoval ali oviral pri iskanju novega lokala. Ni res, da mi je dotični invalid povedal za predmetni lokal, ampak je res, da sem jaz njemu pripovedoval, da je za istega mnogo reflektantov zanima.

MARIA JACOBINI
v monumentalnem zgodovinskem velefilmu
«BEATRICE CENCI»
PRIDE! KINO «DVOR»
Opazujemo na prikrasne razstave
ljene slike ob trgovini «Stacul» v Se-
lenburgovi ulici.

Iz Laškega

— Za tretji slučaj pasje stekline so je pripetilo preteklo nedeljo v našem srezu. Stekel je pes sedarja Ajdiča, katerega je tri tedne poprej obgrizel neki tuj, črn pes, ki se je priklatil skozi Laško, in potem izginil. Ajdičevega so pa ustrelili. Pričakuje mo od oblasti, da bo z energičnimi sredstvi zatrla stekline. Naj bi se lovcom izdal na leg, da morajo vsakega prostega psa ustreliti. Konjača tako ni nikdar videti.

— Okrajni zastop opozarjamo, naj pre-pove težke vožnje pramoja z avtomobili preko mosta čez Savinjo, ker se bo most sicer v kratkem zrušil.

— Novi odvetniki. Kakor čujemo, se bo s. l. maji naselil v Laškem še tretji odvetnik g. dr. Dominik Dermovšek, kateremu se bo pozneje pridružil baje še njegov brat, g. dr. Janko Dermovšek. Oba sta trboveljska rojaka. Razven tega pride kot koncipient v Laško g. dr. Godnič, dosedaj koncipient pri dr. Orlišku v Celju, znan iz zadnjega oblastvenega volilnega boja v Celju, kjer je skombiniral klerikalno-nemškutarsko zvezo. Z njim mislijo klerikalci premagati Laško. Vsekakor bomo pravno prav dobro zavarovali, saj bomo imeli več odvetnikov kot sodnikov.

— Občinske volitve že mešajo glave raznim ljudem, ki se jim cedijo sline po

naši občini. G. Fretze že snubi okoli dvomilijev, nekateri malikontenti se tudi pogovarjajo, kako bi se dalo v občino priti. Naša stranka bo zahtevala od somišljenikov strogo disciplino in že sedaj opozarjamo vse naše dosedanje volilce, naj se ne dajo zavesti od kogarkoli k nepremišljenim korakom, ki jih bodo pozneje občelovali. To krat se ne bo kaj takega nikomur več od-pustilo, temveč bomo izvajali strogo posledice. Naj ta poduk zadostuje!

Iz Trbovelj

— Razstava Obrtnega društva v Trboveljah. V nedeljo ob 3. popoldne se bo vršila pri Fortjeju širša seja razstavnega komiteja, ki ima pripraviti vse potrebno za vseniško in pomočniško razstavo. Seje se bo udeležil odbor Obrtnega društva, Občleski ne zadruge, zadržna ocenjevalna komisija in učiteljsko obrtno-nadaljevalnih šol. Razstava je zamišljena v velikem obsegu.

— Smrtina kosa. Umrlj so: Gabriella Ferme, hči rudarja, 11 mesecev, Loke 383; Ivana Jan, hči posestnika, 6 let, Sv. Katarina 19; Marija Naglav, žena rudarja, 49 let, Loke 281; Alojzija Kosa, zasebnica 61 let, Loke 273; Jože Radej, upokojeni strojničnik, 38 let, Sv. Lenart 174; Jože Ahac, sin dekla, 4 ure, Sv. Marko 34; Jurij Zefran, upokojeni rudar; 75 let, Sv. Lenart 144; Marija Dremšak, žena rudarja, 73 let, Retje 57.

— Sprejem v občinsko zvezo. V občinsko zvezo so bili sprejeti z ženo in otroci: Leopold Renko, Janez Hacin, Jože Metličar, Jože Zupanc, Miha Planinšek, Franc Okorn, Valentin Mohor, Ivan Klemenčič, Janez Kumar, Anton Ledrer, Jože Romih, Janez Lavrič, Ivan Planinšek, Urša Pušnik, Alojz Cviki, Janez Ocepek, Janez Zupančič, Simon Sprogar, Jurij Zefran, Martin Podmornik, Andrej Zakovšek, Matija Žičkar, Jurij Brezovšek, Amalija Gombocz, Ivan Potušek, Gašpar Vastič, Franc Veršnak, Srečko Vidic, Franc Jerman, Marko Zalokar, Tomaž Znidarčič, Martin Kovac.

— Nov občinski odbornik. G. Ferdo Roš iz Hrastnika se je odpovedal občinskemu mandatu. Občinski zastop je vzel njegovo resignacijo na znanje in se mu zahvalil za njegovo sodelovanje pri občinskem gospodarstvu. Rošev namestnik v občinskem zastopu je sedaj Avgust Marinko, rudar v Hrastniku.

— Pobiranje novih naklad. Občina bo zaprosila v smislu izrednega proračuna uradno pristojna mesta za dovoljenje pobiranja naklad na vse izvožene in uvožene materialne potrebščine, izvezemih onih za prehrano prebivalstva, to je na premog, cement, les, železo, steklo, kemični izdelki itd. Te naklade bi bile trojne in bi bile namenjene za rešitev najbolj perečih socialnih vprašanj.

— Osnovne občinske pogrebne zavode. Občinski zastop je soglasno sklenil, da se ima osnovati lastni pogrebni zavod.

— Odhod občinske delegacije v Beograd. Te dni odpotuje v Beograd dvočlanska delegacija, katere namen je, izposlovati kolikor mogoče denarnih podpor za zgradbo stanovanjskih hiš. Enega zastopnika povzame večina v občinskem zastopu, drugega pa SLS.

Iz Ptuj

— Poverjenstvo «Vodnikove družbe» opozarja vse stare naročnike, kakor tudi one, ki si žele na novo naročiti knjige za letošnje leto, da store to čimprej. Nabiranje članov bo zaključeno takoj po 1. aprilu. Ko izidejo knjige, bo prepozno in marsikdo bo zopet občeloval, da ni storil pravočasno svoje dolžnosti. Zato naj se oglasa vsi zamudniki pri poverjeniku g. učitelju Mirku Majcenju in izvrše nemudoma naročilo.

— Glasbena Matica priredi danes ob 20. uri v lastnih prostorih velik koncert v proslavo 100letnice Beethovne smrti. Pripriditvi sodeluje tudi Solski orkester. Opazujemo obširnost na prireditvi, pri kateri se bodo z domačimi glasbeniki pri-vi izvajale tudi težke orkestralne koncertne točke ter pričakujemo, da bo nemurno in smoteno delo Glasbene Matice najlepše nagradeno z dobrim obiskom.

— Predprodaja vstopnic v glavni trafiki. — Dramatično društvo je vpisovalo 22. marca Petrovičevu dramo «Gozd». Izgalo se je v splošnem zadovoljivo. Pač pa bi morali igralci bolj obvladati vloge. Tudi se naj ne dogaja več, da bi se ruski človek posluževal na odru ribiškega narečja, osebno, če je še v narodni noši. Vobče pogrešamo pri izvajanju letošnjega repertoarja pravo linijo. Po večini se audijo moderne stvari z izrecnim reševanjem seksualnih problemov, če pa že kaj drugega, pa s par izjemami — take brez vsake vsebine ali vrednosti. Videli bi radi enkrat nekaj lepega, zdravega, klasičnega. Naše dobrogušno in skromno občinstvo je odhajalo že ponovno nezadovoljno iz gledališča.

— Starinska najdba v Ptuj. Povodom lanske povodnji v ptujski okolici je go-spod Toplak sen našel ob Grajeni kame-nito ploščo s hebrejskim napisom. Domneva se, da je bilo svedechno na onem me-stu židovsko pokopališče. Plošča je bila se-daj izročena ptujskemu muzeju.

Listnica uredništva

Leposlovnih prispevkov, namenjenih po-sebej za velikononočno številko ne sprejema-mo, v kolikor jih nismo naročili.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 31. marca 1927. Višina barometra 808,8 m.									
Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Vel. vetra	Smer vetra	Vis. oblakov	Čisto	Vrsta padavine	
Pazovanja									
Ljubljana (dvorec) ...	14	755,0	6,0	79	E 1	10			
	21	755,2	7,0	79	NE 1	10			
		755,5	14,5	33	E 3	4			
Maribor ...		758,7	10,7	48	N 1	8			
Zagreb ...		755,6	6,0	95	NW 2	10	dež	3,0	
Beograd ...		755,5	7,0	9	W 2	10	dež	0,4	
Sarajevo ...		751,9	9,0	74	S 1	10	dež	1,1	
Skopje ...		753,3	11,6	66	mirno	1			
Dubrovnik ...		754,2	10,0	73	E 2	4	dež	6,0	
Split ...		756,6	10,0	71	NE 1	5			
Praha ...		755,7	3,0		mirno				

Solnce vzhaja ob 5,33, zahaja ob 18,27, luna vzhaja ob 5,53, zahaja ob 17,28.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 15,1 C, najnižja 5,6 C.

Dunajska vremenska napoved za petek: Boljše, vendar pa še nestalno lepo vreme. Tržaška vremenska napoved za petek: Lahni vetrovi z raznih strani, nebo izpremenljivo, temperatura od 10 do 14 stopinj; morje mirno.

Sport

Drugo kolo nogometnega prvenstva v Ljubljani

I. razred: Hermes : Slovan, Primorje : Jadran. — II. razred: Reka : Svoboda.

V nedeljo, 3. t. m. se odigra na sportskem prostoru ASK Primorja II. kolo mladinskih prvenstvenih tekem. Prvorazredni klubi igrajo popoldne, in sicer ob 14.30 Hermes in Slovan, ob 16. uri pa Primorje in Jadran.

Jeseni sta končali tekmi med istimi protivniki z visokima zmagama Slovana (3 : 0) in Primorja (8 : 1). V nedeljo imata Hermes kot Jadran možnost, da se revanširata za nemili poraz v jesenski sezoni. Po formi na papirju bi se za nedeljo dalo računati na zmago Hermesa nad Slovanom, dočim je za tekmo Primorje : Jadran težko predvideti zmagovalca. Jadran se je preteklo nedeljo proti Hermesu pokazal v presenetljivo dobri formi. Ako to igra v nedeljo ponovi, more računati Primorje na zmagovit izid samo, ako bo podalo najboljšo igro.

Dopolodne ob 10.30 igrata Reka in Svoboda. Za favorita velja tu Reka, toda natečaja bi v sedanjih ojačeni Svobodi na jako nevarnega tekmeča.

Iz JZSS (Službeno). Vsi oni v zimskem sportnem savezu včlanjeni klubi, katerim so bile v svrhu izpolnitve poslane prazne verifikacijske prijave, se pozivajo, da iste takoj vrnejo izpolnjene. Savezna redna seja se vrši v ponedeljek dne 4. IV. 1927.; na tej seji se bo razpravljalo o glavni skupščini, katere naj bi se vršila koncem meseca aprila.

Službeno iz LLAP. Seja upravnega odbora se vrši danes, v petek, 1. IV. ob 20. v damskem salonu kavarne «Emona». — Važno!

Zavarovanje tekem je tudi v Avstriji v navadi. Nedeljska tekma južnoameriškega prvaka SC Penarol je zavarovana za 100.000 šilingov.

Službene objave LNP. (Sklopi seje poslovnega odbora 30. III. 1927). Prvenstvene tekme dne 3. aprila v Ljubljani se vrše v sledečem redu in sicer vse na igrišču ASK Primorja: ob 10.30 Reka : Svoboda, ob 14.30 Hermes : Slovan, ob 16. Jadran : Primorje. Dopolodne vrši blaginjsko službo g. Kovac ter SK Svoboda, rediteljsko službo pa g. Malover, dočim postavita Reka in Svoboda po 3 reditelje. Popoldne vrši blaginjsko službo podsv. odbornik g. Lado Zajc ter SK Jadran, rediteljsko pa g. Dorčec, dočim morajo igrarje klubi postaviti po 3 dobre reditelje in to za obe popoldanske tekmi. Reditelji se morajo javiti do popoldne ob 10. uri, popoldne ob 14. uri službujočemu odborniku pri blaginjskem vodu ter prinesiti s seboj klubske rediteljske znake. — Citata se z ozirom na predložitev zahtevanih pojasnil s pravom takojšnje nastopa za SK Slovan: Korošec Stanko in Mutavdijčič Bosko. — Odbojba se priateljski tekmi Rapid : Ilirija in Elan : Krakovo dne 3. aprila v Mariboru od-nosno v Novem mestu.

Koncert «Grafike» na Golniku. Pevsko društvo «Grafika» priredi v nedeljo 3. t. m. v državnem zdravilišču na Golniku koncert pod vodstvom svojega pevovodje gos-poda prof. Gröbminga v prid tamkajšnjim bolnikom. Ob tej priliki bo društvo pose-lilo tudi grob svojega člana in člana sportne kluba «Ilirije», pokojnega Franceta Učaka, ki je pokopan v Križah pri Trzinu. Pričakuje se, da bodo vsled tega spremili «Grafiko» na Golnik in v Križe predvsem tudi mnogostevilni sportniki, posebno člani SK «Ilirije». Pot je sama na sebi obem najlepši popoldanski izlet. Poskrbljeno je za polovično vožnjo. Odhod v nedeljo ob 11.30 z glavnega kolodvora, po-vratak z večernim vlakom; izkaznice za polovično vožnjo se bodo izdale v Križah.

SK Jadran. Danes ob 20. sestane nogometišev v Narodni kavarni. V slučaju legega vremena ob 14. trening rezervnega moštva.

Meddržavne t. me Italija je za letošnje perfekturna sledeče meddržavne tekme: 17. aprila proti Luxemburgu, 23. aprila proti Irski, 24. aprila proti Franciji. Meseca maja bo italijanska reprezentanca igrala v Milanu proti reprezentanci Španije in v Portugalsko.

Ljubljanska Ilirija v Mariboru. V nedeljo popoldne gostuje v Mariboru prvaki ljubljanskega podsaveza SK Ilirija proti letosnjemu pokalnemu prvaku SD Rapidu. Računati je, da se bo v nedeljo nudil Mariborčanom nogomet, kakršnega si v resnici želijo. Podsavezni prvak ne bo imel težkega posla, kajti Rapid trenutno ne razpolaga z vigranim moštvom, pač pa z izredno pozitivno enajstoročico, ki je trdovratno odporna in čestokrat tudi nevarna.

ASKPrimorje, nogom. sekcija. Danes, v petek, ob 15. dalje trening na igrišču za vsa moštva. V nedeljo trening tekma rezervcev z SK Slavijo ob 10.30 — Načelnik.

SK Ilirija (damska sekcija). Današnji trening v Kolizeju odpade. Jutri ob 17. na igrišču za vse. V nedeljo dopoldne ob 11. podsavezni trening na igrišču Atene Opozarjam vse igralke, da se točno in sigurno odzovejo pozivu podsaveza. V ponedeljek trening v Kolizeju. — Načelnik.

Spominu Fr. Učaka. SK Ilirija opozarja svoje članstvo na koncert pevskega društva «Grafika» na Golniku dne 3. t. m. in s tem koncertom združen obisk na grobu člana SK Ilirije t. g. Franceta Učaka v Križah ter poziva klubove člana, da se pridru-žijo «Grafiki» Odhod z gl. kolodvora v nedeljo ob pol 12., povratak ob 21.; poskrbljeno je za polovično vožnjo. — Odbor.

Tenis na olimpijadi. Glavna skupščina mednarodne teniške federacije, ki se je vršila 18. t. m. v Parizu, je sklenila, da ne bo sodelovala pri olimpijadi leta 1928. v Amsterdamu. Naša država je bila na tej skupščini zastopana po dr. Hadžiju.

Davis cup tekmovalje v Zagrebu. Nedavno smo objavili razpored tekmovalcev za Davisov pokal. Jugoslavija bo nastopila v drugem kolu proti zmagovalcu iz matcha Indija : Španija. Ker je bila naša država izločena kot črva, se bo tekmovalje v Zagrebu : Indija ali Španija vršilo v Zagrebu. Tekme se bodo vršile meseca maja, in sicer drugo kolo najkasneje do 22. maja. Finale v evropski coni mora biti končano do 25. julija.

Darujmo za spomenik kralja Petra Osvoboditelja!

Gospodarstvo

Proč s politiko iz našega gospodarskega parlamenta

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo mora biti po namenu, zaradi katerega je ustanovljena, stanovsko zastopstvo naših gospodarskih krogov, izraz njihovih želja in stremeljenj. To zahtevajo ne samo potrebe narodnega gospodarstva, ampak tudi načela demokratizma in pravičnosti. Naša zbornica po svoji sestavi ne more biti predstavništvo ene same panoge gospodarstva in najsi bi bili predstavniki te panoge številnejši, ampak mora biti izraz važnosti posameznih panog v narodnem gospodarstvu kot njegovih sestavnih delov, ki se medsebojno izpolnjujejo.

Zato so gospodarske zbornice po vsem svetu zgrajene na podlagi interesnega zastopstva posameznih panog narodnega gospodarstva in ne na podlagi majorizacije. Gospodarske zbornice niso zakonodajni organi, temveč dajejo nasvete vladi za njeno gospodarsko politiko. Gre torej predvsem za to, da dobe zakonodajna zastopstva od gospodarskih krogov pravo sliko stanja posameznih gospodarskih panog, ki je pa seveda ne morejo dobiti, ako niso vse panoge sorazmerno po svoji gospodarski moči in številu predstavnikov enakomerno zastopane in ako bi ena panoga, ki ji razmere drugih niso poznane, ostale majorizirala.

Gotovo je, da ima mali obrtnik ali mali trgovec v mnogem pogledu druge potrebe in težnje kakor pa veliki obrtnik in veliki trgovec, dasi imata mnogo sorodne interese. Še bolj gotovo pa je, da želje enega niso identične z željami drugega in da prvi ne more biti predstavnik drugega in obratno. Narodnemu gospodarstvu sta sicer oba potrebna, toda zastopstvo kakih podeželskih jarcarje in konzumov ne more biti izraz ostale trgovine. Tega menaja so tudi vse stanovske organizacije gospodarskih krogov. Zato je namen SLS izpremeniti sedanjí volilni red ljubljanske Zbornice za trgovino, obrt in industrijo tako, da bi bila mogoča majorizacija ene interesne skupine nad drugo, naletel pri vseh stanovskih gospodarskih organizacijah v Sloveniji na odpor.

Povdariti je treba, da se za načrt SLS ni izrekla nobena stanovska organizacija naših trgovcev, obrtnikov in industrijev, da javnost do predložitve amandmana v Narodni skupščini sploh ni imela prilike razpravljati o njem, kar je jasen dokaz, da je nastal le zaradi strankarskih namenov SLS in ne zaradi potreb gospodarskih krogov in narodnega gospodarstva. Ako bi bilo SLS res za princip demokratije, s katerim skuša «Slovenec», zagovarjati ta načrt, bi ga morali predložiti predvsem v preoso stanovskim organizacijam ter zaslusiti njihovo mnenje.

Tega SLS ni storila, nikogar izmed priznanih niso vprašali za mnenje, zato je njegov sklicevanje na demokratizem v tem primeru absurdnost, ker ni postopenje SLS ničesar drugega kakor diktatura.

Povdariti pa je treba tudi to, da po načrtu SLS tudi nižje kategorije v trgovini in obrti, v katerih imajo klerikalci večino in s katerimi se po novem volilnem redu hočjo polastiti Zbornice, niso varne pred majorizacijo. Prav mogoče je, da v boju med posameznimi gospodarskimi skupinami gospodarsko močnejše toliko vplivajo na slabše, da bi ne prišlo do onega zastopstva v Zbornici, ki jim v resnici pripada po številni in gospodarski moči. To bi bilo seveda prav tako krivično.

Da naslednje pri tem SLS popolnoma strankarsko namene, dokazuje tudi to, ker zahteva izpremembo volilnega reda samo za ljubljansko Zbornico, ne pa tudi za ostale zbornice v državi. To je celo v direktnem nasprotju z izjavljanjem «Slovenca», ki pravi, da je država le takrat celotni gospodarski organizem, če na vsem njenem področju vlada ista gospodarska svoboda, če so za vse enaki zakoni in enaka bremena.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je gospodarska zbornica in ne politična korporacija, zato morajo biti v njej zastopani gospodarski krogi po svoji gospodarski moči in ne po politični pripadnosti, ker se v njej rešujejo gospodarska vprašanja posameznih gospodarskih panog, ne pa političnih strank. Zato je vse, kar riše «Slovenec» o splošni, tajni in enaki volilni pravici ter o čistem proporeu, v tej stvari zlozi demagožstvo, ki ima le namen, prikriti strankarstvo.

Gospodarski krogi so se soglasno izrekli proti temu načrtu in stranki, ki ji je mar interes teh krogov, morajo biti smernica za povzdigo splošnega narodnega gospodarstva v prvi vrsti njihovo mnenje. Povdarjamo, da se je SLS postavila s svojo zahtevo v direktno nasprotje s stanovskimi organizacijami gospodarskih krogov, ki jim nekaj vsiljuje, kar odločno odklanjajo.

Tržna poročila

Novosadska blazovna borza (31. marca t. l.) Pšenica: baška, 75 kg, 2 % 307,50; banatska, Tisa, 75 kg 2-3 %, 1 vagon 307,5; smreška, 75 - 76 kg, 1 vagon 305. Turšica: baška, 5 vagonov 157,5 - 158; baška, Tisa, 20 vagonov 163. Moka: baška, 25 vagona 380 - 382,5; baška, 65,5, 1 vagon 325. Otrobi: baški, 2 vagona 152,5. Tendence stanovitna.

Dunajska borza za kmetijske produkte (30. marca t. l.) Tendence svetovnega trga se naovha kl slabljenju. Kupčije na dunajskem tržišču je zelo mirnega značaja. Razpoloženje za nakupovanje pšenice je spribo kupčijske stagnacije v moki majhno, pa tudi ponudba pšenice je majhna. Tendence za rž je izrazito mirna. Pivovarski ječmen brez kupčije. Tendence za oves je malo krepkša, za turščico na zopet mirna. Uradno notirajo vključno blagovnomermetni davek brez carine za 100 kg v šilinh: pšenica: domača 42,75 - 43,25; madžarska Tisa (78 do 80 kg) 49 - 49,5; rž: 36,75 - 37,25; ječmen: pivovarski domači I. 88 - 41; turšica: 24 - 25; oves: domači 29,25 do 29,75; moka 60, (v trgovini na debelo): domača 73 - 76; madžarska 71 - 74, jugoslovenska 67 - 70.

— Restitucija trošarine na alkohol in iganje. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je 30. marca t. l. naslovila na merodajne faktorje v Beogradu brzojavko, v kateri je ponovno prosila, da se povodom znižanja trošarine na alkohol od zalog dne 1. aprila 1927 izvede popis zalog. Na svojo brzojavko iz Beograda od zanelejšje strani prejela odgovor, da se razpis glede restitucije vlika trošarine razpošlje na podreje-ne urade takoj, ko stopi novi finančni zakon v veljavo.

— Pregledovanje denarnih zavodov. Ministrstvo za trgovino in industrijo je določilo več komisij, ki so dobile nalog, da pregle-

dajo poslovanje naših denarnih zavodov. V nekaterih mestih Srbije se je ta pregled že izvršil. Ministrstvo se zanima predvsem za hranilne vloge in obrestne mere, ki jih zahtevajo posamezni denarni zavodi za posojila. Komisije bodo morale o rezultatih pregleda sestaviti podrobna poročila.

— Hrvatske trgovine za ločene gospodarske zbornice. Upravni odbor Zveze trgovcev v Zagrebu je imel te dni sejo, katere so se udeležili zastopniki vseh trgovskih organizacij Hrvatske in Slavonije. Po poročilu predsednika Grünvalda o vprašanju ločenih ali skupnih gospodarskih zbornic se je soglasno sprejela resolucija, v kateri se zahtevajo ločene zbornice.

— Sremski obrtniki za skupne gospodarske zbornice. Občni zbor sremskih obrtniških organizacij, ki se je vršil v nedeljo v Rumi, se je izrekel za skupne zbornice, češ, da so skupne zbornice stare ustanove, ki so se dobro obnesle, a ločene zbornice da bi pomenile nova bremena za obrtništvo.

— Namera prisilnega snižanja obrestne mere. Po doslej nepotrjenih vesteh se namerava na redni seji Narodne banke pretrpeti vprašanje prisilnega snižanja obrestne mere. Narodna banka baje namerava prva znižati obrestno mero ter po potem iste zahtevala od ostalih bank. Ako se te ne bodo vklonile, bo Narodna banka zaprosila vlado za prisilno mero.

— Zaposlenje inozemskih delavcev v Turčiji. Po poročilu ministrstva zunanjih del postaja zaposlenje inozemskih delavcev v Turčiji z dneva v dan težje, ker je splošno stremeljenje, da se trgovina in industrija nacionalizirata in da se morajo pri tem zaposliti v prvi vrsti domače delavne sile. Ker ni v Turčiji kvalificiranih delavcev, obstoji še možnost zaposlenja inozemskih kvalificiranih moči, vendar je neobhodno potrebno, da si vsakdo že prej s pogodbo zagotovi zaposlenje, ker bi sicer lahko doživel največje je neprijetnosti.

— Mednarodna razstava preprog v Parizu. Muzej dekorativne umetnosti v Parizu namerava prirediti več razstav preprog. Prva bo odprta v juniju in bo obsegala Finsko, Skandinavijo, Madžarsko, Poljsko, Ukrajino, Rumunijo in naše kraljevine. Ministrstvo za trgovino in industrijo se obrata na vse privatne posestnike, ki bi imeli kako posebno dragoceno in umetniško lepo preprogo, starodavno ali moderno, s prošnjo, naj bi jo posodili ministrstvu v ta namen. Material bo zavarovan in posoditeljem vrnjen takoj po zatvoritvi razstave. Eventualne prijave je oddati pri mestnem magistratu ljubljanskem.

— Dobava. Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 5. aprila t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg karbida; do 11. aprila t. l. pa glede dobave hrastovega stavbnega materiala. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 12. aprila t. l. ponudbe glede dobave 10.000 komadov kralnikov, 130 m³ jamskega lesa, 30 komadov kratkih paler in kap

Iz življenja in sveta

Racio

Po najnovejših poročilih je izumil neki danski fizik aparat, s katerim se da prenašati materija potom elektromagnetnih valov. Iz tega bo seveda nastal temeljit preokret pri transportnih sredstvih. Zadnjič so nas iznenadili novejši uspehi v prenosu slik brezžičnim putem; ali to ni nič proti prenosu trodimenzionalne materije.

Danski fizik — v koliko je bilo mogoče doznati — izkorišča razpad atomov v ione in elektrone ter jih prenaša s svojim aparatom v istem medsebojnem položaju in v isti sestavi na prejemni aparat. To je torej nekaj kopirni stroj. Prejemni aparat sestavlja ione in elektrone po istem razporedju kakor diktira oddajni aparat, v katerem razpadajo atomi. Za zopetno pridobivanje atomov iz ionov in elektronov je potrebna precejšnja energija; toda saj je vsak izum spočetka okoren in se s časom izpopolnjuje, postane enostavnejši in bolj rentabilen. Tudi z našim izumom postanejo nemogoče stvari mogoče.

Če pomislimo, da se vrši prenos slik iz Evrope v Ameriko potom kratkih valov v manj kakor eni sekundi, bo mogoče s tem aparatom v istem času prenesti tudi poštni paket ali cvetlice, namenjene dragi osebi. Potem se bodo uresničili pojmi naših očetov, ki so obesili na telegrafске žice skornje in so mislili, da bodo skornji po žici z največjo brzino prišli na naslov.

Prenos zlata in vrednosti bo sicer mogoč ali nerentabilen, ker prejem zlata bi stal mnogo vsled stroškov za potrebno energijo, ne radi tega, ker bi vsak amater lahko lovil po zraku z anteno zlato. Amaterji na žalost ne bodo v stanu napraviti si dragocenih aparatov za prejem. Ampak osebni promet bo mogoč. Najprej je človek hodil le peš. Potem si je vdolgal konja, potem so prišli železnica, parobrod in avtomobil. Danes, v vrtincu moderne življenja, niti aeroplan ne zadostuje v pogledu brzine. Iz Evrope v Ameriko in nazaj rabi veletrgovci ali banirki za najmanjši posel po 15 dni. Z novim izumom vse lahko opravi v enem dnevu. Dal se bo prekoprati iz Evrope v Ameriko jutraj, zvečer pa iz Amerike nazaj v Evropo.

Priljane ne bo treba. Denar in dokumenti, katere ima človek pri sebi — vse se da prekoprati, in to s tako hitrostjo, da se človek niti ne zamisli in je že v Ameriki popolnoma prekoprani z istim spominom ter z istimi željami. S to metodo pa se opró neskončne nadaljne kombinacije.

Prekopiran človek je popolnoma isti kakor je bil original. Če je original bil zdrav, bo tudi kopija zdrava. Če pa je original bolan, bo tudi kopija bolna. Pri samem prekopiranju pa seže lahko kirurg vmes in nadomesti bolni organ z zdravim. In sicer na ta-le način: Vsako prekopiranje se vrši lahko z oscilogramom. Za slučaj, da ima bolni original n. primer bolno oko, bo kirurg pri kopiranju očesa vtaknil — silčno kakor pri filmu oscilogram zdravega očesa — oko drugega originala, ki je že davno prekoprani in ki ne sluti nič o tem. Pojdimo naprej! Steinach in Voronov bosta kmalu izgubila vsako čeno. Na primer: človek da sebe prenesti danes v Afriko in si ohrani svoj oscilogram; čez 10 let, ko se je že davno vrnil iz Afrike, se pogleda v zrcalo in vidi, da postaja star. Hitro vzame oscilogram ter se dá nanovo prekoprati po tem oscilogramu in je takoj za 10 let mlajši. Ljudje, ki bodo imeli dovolj sredstev, bodo na ta način večno mladi. Menda ni treba omeniti, da se bodo dame izčrpno posluževale tega aparata v svrhu medicamina formae in medicamina faciei.

Vesilec in sploh vse države bodo hotele imeti kolikor mogoče veliko število teh aparatov. Na ta način se bodo dali prenesti posamezni vojaki s puško, municijo in s topovi. Pričakovati pa je, da bomo imeli tudi večje aparate za prenos celih čet. Pomislimo samo, da priprost aparat vsako sekundo prenese enega vojaka. V eni uri 3600 vojakov. Bitke bodo nemogoče, ker vsak komandant bo imel oscilogram vseh njemu podrejenih, in za slučaj da bi ostal v bitki eden izmed njih mrtev, ga lahko s pomočjo aparata takoj na novo oživi.

Skratka: ta izum bo korenito spremenil ves svet in vse dosedanje običaje z nepreglednimi posledicami in bo omogočil celo polet na Mars in luno.

Patentinovič.

Ugašanje spomina zaradi uživanja kokaina

V pariškem predmestju so te dni delavci zalotili pri neki novi stavbi nagaja moža, ki se je skrival za zidom. Ogrnili so ga in odvedli na policijski komisariat. Tam je mož izjavil, da je poročnik v nekem angleškem regimentu. Druga ni vedel povedati o sebi. Imena se ni več spomnil in tudi to je pozabil, zakaj in kako se je slekel.

Policija je poklicala na pomoč zdravnike, ki so izjavili, da je angleški poročnik izgubil spomin. Mogoče, da je častnika kdo napadel, ga oropal in mu odnesel obleko, mogoče pa, da se je oficir tudi sam slekel, česar se ne more več spomniti.

Vzrok izgube spomina pripisujejo zdravniki uživanju opojnih sredstev.

heroina, opija in kokaina. Nekaj podobnega se je nedavno pripetilo nekemu kavalerijskemu častniku in nekemu lastniku tvornice za šampanjec. Tudi ta dva moža sta izgubila spomin radi uživanja kokaina. Angleški častnik vzbuja vtis strastnega kokainista in njegov slučaj bo gotovo prispeval k senzacionalnim odkritjem.

Zdravnik — morilec

V Marseillu se je prošle dni vršila senzacionalna sodna razprava proti zdravniku Bougratu, ki je živel čudno dvojno življenje, eno ponoči, drugo podnevi. Dolgo časa ga ni nihče pogodil. Podnevi je bil zdravnik mož svojega poklica in je imel dostop v najboljšo

Dr. Bougrat

družbo. Nikoli ni vzbujal suma, da bi bilo njegovo življenje veriga zločinov. Ponoči pa se je potikal po barih in breznicah ter je iskal žrtev za svoje obskurne krvoločne namene. Njegovo družbo so tvorile počestnice in apaši in v njihovi družbi se je počutil popolnoma domačega.

Bringuier,

predsednik sodnega dvora, pred katerim se je dr. Bougrat zagovarjal.

Bougrat je sin gimnazijskega profesorja in je študiral medicino v Lyonu. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je šel na fronto, kjer je ostal v službi sanitacev. Po vojni je zopet inškriral medicino in leta 1920. diplomiral za zdravnika.

Kmalu potem si je ustanovil domače ognjišče. Poročil se je z ljubko deklico, hčerko nekega znanega zdravnika, ki mu je prepustil za doto svoje klinente. Zakon ni bil srečen. Bougrat je bil po svetovni vojni ranjen in je dobil težke poškodbe na glavi. To ga je tako znerviralo, da se je vrnil čez noč v neredno življenje. Žena mu je naposled zbežala, vzela je s seboj otroka in tedaj se je začela misteriozna nočna senca drugega zdravnikovega življenja.

Zdravnik se je začel shajati s kokainisti in je odkupil od nekajega zločinca njegovo metreso za 4000 frankov. S tem korakom se je začel njegov definitivni propad. Ženska mu je pobegnila, on je noveli za njo, zalagal jo je neprestano z novimi vsotami denarja in se je slednjič vrnil na obupna tatinska dejanja.

Ker ni imel dovolj denarja, da bi podpiral to malovredno žensko, je moral svoje paciente in jim kradel denar. Denarja mu ni bilo nikoli dovolj, začel je ponarejati čeke in slednjič je umoril nekega inkasanta ter si prilastil njegovih 9000 frankov.

Mož je izginil na tako skrivnostno način, da ni nihče vedel, kje je ostal in kaj se je z njim zgodilo. Lani 10. maja pa je policija nekaj zavohala; vdrla je v zdravnikovo stanovanje, preiskala njegovo ordinacijsko sobo in našla v neki stenski omari zazidano možko truplo. Bili so ostanki oropane inkasanta. Tako je prišel Bougrat na zatožno klop. Med obravnavo so prišle na dan strahovite reči. Inkasant ni bil edina zdrav-

nikova žrtev — imel je mnogo sotrpilov. In vse te je spravil dr. Bougrat tako rafinirano na oni svet, da mu ni nihče prisodil tolike izvežbanosti v zločinskem početju.

Razprava je bila zelo dolga. Bougrat se je spretno branil; psihiatri so ga sicer proglasili za duševno nenormalnega človeka, ki pa vendar odgovarja za svoja dejanja in na podlagi te izjave so ga sodniki obsodili na dosmrtno ječo.

Lovska

Neki lovec iz okolice Castelnau-d'Aud je našel, kakor čitamo v francoskih listih, originalno metodo za privabljanje zajcev. Kadar si požel zajčevine, natrese po skalah v bližini zajčjih skrišališč zdrobljenega popra. Ko se naslednje jutro zajci zbude in se podajo na plano, da si pretegnejo zaspane ude in se nasrkajo svežega jutranjega zraka, vdihajo obenem tudi ostri poprov duh. Seveda jih neutegoma prevzame kihanje — in baš to jim postane usodno. Ko namreč kihajo, udarjajo s smrčkom ob skale in si razbijajo glave. In pride premeteni lovec, pobere mrtvo divjačino in si speče duhtečo pečenko.

Tako čitamo v francoskih listih. Mora že biti res. Sumljivo je le, da leži Castelnau-d'Aud precej na jugu. Še bolj kakor Tarascon, domovina slavnega Tartarina...

Loterijski dobitek v plamenih

Neki carigradski uradnik turške vlade je zadel pri zadnjem zrebanju turške loterije 4000 turških funtov (okoli 150 tisoč Din). Hotel si je za ta denar kupiti hišico in je že nekaj plačal na račun. Ko je bila pogodba že podpisana, sta uradnik in njegova žena pripravila ves denar, da ga poneseta lastniku hiše, s katerim sta sklenila pogodbo. V sobi, kjer je ležal denar na mizi, je ostal samo njun trileten otrok. Ta se je igral z vratci pri peči in metal papirčke na ogenj. Naenkrat je obstalo njegovo oko na bankovcih, ki so ležali na mizi. Zagrabil jih je cel šop in jih vrget v peč. Že žekno v peč.

Ko sta oče in mati prihitela v sobo, sta prestrašena pogledala kje je denar. Vprašala sta otroka. Če ga ni mogoče kam spraviti, in sta z nepopolno grozo zaznala, da so bankovci zgoreli. Očeta je ta žalostni konec njegovega loterijskega dobitka tako pretresel, da ga je zadel mrtvoud, mati pa je malone zblaznela.

Nenavaden zakonski roman

Pred praškim deželnim civilnim sodiščem se je te dni obravnavala kočljiva zadeva dveh zakoncev inženjerja Tomaža Forsterja iz Prage in njegove žene Marije. Sodniki so skušali moža in ženo izmiriti in spraviti. Toda vsi poskusi so se izjalovili. Do izpovedi s strani Marije Forsterjeve je prišlo šele po dolgem oklevanju.

Inženjer je med svetovno vojno dezertiral od vojakov in se je skrival doma. Imel ni nobenega zaslužka in je uredil stvari tako, da ga je morala preživljati žena. Ker pa tudi ona ni imela nikakih dohodkov, se je vdala prostituciji, da si vsaj nekoliko prisluži. Lovila je v družbi neke svoje prijateljice moške v kavarnah in na ulicah in jih vodila k sebi na dom, kjer jih je njen mož običajno še okradel. Tako je teklo življenje leta in leta in je slednjič pripeljal do neznesnega vrhunca.

Tik pred zlomom monarhije so detektiv izohvali, da se Forster skriva doma. Aretirali so ga in vojaško sodišče ga je obsodilo na smrt. Zopet je bila žena, ki ga je rešila z žrtvovanjem same sebe. Ko pa je vojna minila in se je življenje normaliziralo, so postajali odnosi med možem in ženo čimdalje bolj napeti. Zakonca sta se tako pristudila drug drugemu, da nista več mogla skupaj živeti in sta začela siliti narazen. Sodišče ima v rokah toliko gradiva o njunem prejšnjem življenju, da še ni moglo izreči razsodbe, ki se bo pa ne dvomno glasila na razvedbo braka.

Drug za drugim

prihajajo novi naročniki k trditi Drago Schwab. Ni več daleč čas, ko bo vse prepričano, da se obleke, že izgotovljene in po aeri krojene, najbolje kupi le pri tej trditi.

× 200. obletnica Newtonove smrti. Dne 31. marca je minulo 200 let, odkar je umrl veliki fizik in astronom Isaac Newton. On je bil tisti mož, ki je obogatil fiziko in astronomijo z odkritji o gravitaciji (težnosti). Baval se je sprva s kmetijstvom, potem pa je posvetil svojo pozornost matematični vedi. Študiral je na univerzi v Cambridgu, kjer je tudi predaval matematiko. Angleška kraljica Ana ga je povzdignila v plemiški stan.

× Ubit maček. Neki John Sampers je bil obsojen na Angleškem na en mesec ječe, ker je ubil mačko. Angleške postavbe zelo ščitijo živali. Toda Sampersov odvetnik ni pristal na kazen. Privlekel je kraljevski ukaz iz l. 1211, po katerem se plača za ubito mačko 45 pensov, če je bila mačka lastnina samega kralja. Sodnik se je namrdnil, a je pristal na dokaz, ker ukaz še do danes ni bil razveljavljen. Angleži zelo čišljajo stare postavbe. Žena se n. pr. lahko pritoži, da jo mož pretepa samo v slučaju, da je ta palica "debelejša od palca". To tudi je ona izmed določb neke srednjeveške postavbe.

Elitno Kino Matica, najudobnejše kino v Ljubljani. Tel. 2124

Dr. Ljudevit Pivko:

Gradbena politika naše vlade

Po stenografskem zapisniku 65. seje Narodne skupščine dne 24. marca 1927. (Konec)

Ne smere prezreti gospoda od SLS, kaj pravijo tudi vaši pristaši, predstojniki in člani cestnih odborov in okrajnih zastopov k takemu postopanju. Član Slov. ljudske Stranke, ki je na čelu okrajnega zastopa — gospoda, mislim določene osebe — bo imel lepo mnenje o svojem ministru javnih del. Moral se je zaradi okraja zadolžiti, s svojimi tovariši je moral najeti osebno dolg pri denarnem zavodu, da lahko izvrši najnujnejša cestna dela v okraju. Može so storili tako v nadi, da bo država kmalu izpolnila svojo obveznost in plačevalo obresti od tega dolga. Okraji pa višjih doklad ne prenesejo, saj je došlo do tega, da plačujejo 500 in 600% okrajnih doklad.

Ne vidimo niti sence možnosti, gospoda, da bo v prihodnjem letu boljše.

Omenil sem, gospoda, kolike važnosti so zvezde starih naših pokrajin z novimi.

O teh zvezdah ministrstvo ni vodilo dovolj računa. V ministrstvu javnih del se ni udrila taka gradbena politika, ki bi obsegala vso državo. Poedina gradbena dela so se izvrševala brez sistema in brez vnaprejšnjega plana. To nam potrjuje tudi replika med bivšim ministrom javnih del g. Vujičem in med nekim inženjerjem, ki je kritiziral v beograjski «Reči» gradbo mostov preko Drine, novih cest v Črni gori, cesto Vranjska Banja — Bosilgrad itd. Iz te kritike in replike je jasno, da ministrstvo postopa pri svojih poslih po zelo znamenitih principih. Učičani in Vranjani so protizirani. V Črni gori so nekateri vasi dobili po več radijalnih cest po 2 do 5 km dolgih, brez ozira na celino, to pa vsled tega, ker so nekemu visokemu gospodu bili potrebni glasovi pri volitvah. Nikakor pa niso zvezali Črne gore z onimi kraji, odkoder bi ta pokrajina lahko dobivala hrano. Malhne, brezpomembne, a zato drage ceste smo gradili, nismo pa mislili na gradnjo glavne prometne žile, ki bi zvezala Črno goro s Srbijo. In tako se vlačil hrana v Črno goro še vedno po planinskih gatah.

kjer tvorijo kolone in karavane po 100 do 200 osličev tovore v vzdolžno Črno goro. Dajte Črni gori, česar je treba, zvežite jo z državo in separatizem in očitki bodo prenehali!

Gospod minister je sinoči primerjal osebne izdatke v svojem budžetu z materialnimi izdatki. Prišel je do gorostasnega razmerja, da

trošimo 85 milijonov, torej eno tretjino budžetarno dovoljenih sredstev, samo za plače.

za osebne izdatke, za delo na terenu pa dve tretjini. Kričeče razmerje je g. minister izkušal ublažiti s tem, da šteje izdatke za cestne nadzornike itd. med materialne izdatke. Ako bi sprejel ministrstvo teorijo in jo konsekvntno nadaljevali, potem bi morali tudi troške za inspektorje v ministrstvu in načelnike in služitelje in za ministra samega prišteti materialnim izdatkom, ker so menda vsi ti ljudje potrebni v upravi, ako hočemo, da se bodo vršili gradbeni posli na terenu. G. minister naj ne premetuje števil v budžetu.

V javnost je prodrla v zadnjem mesecu ostru kritika novih mostov preko Drine in nekih novih cest, ki se še grade. Velik most na Drini pri bosanskem Osatu n. pr. veže samo neznatno število vasi z desnim bregom Drine in nima na drugi strani niti ceste! Bivši minister gradjevin g. Vujič pravi, da bo cesta že prišla! Kdaj pa? Iz proračuna ne vidim, ali bo to sedaj, v prihodnjem letu ali pa vsaj v petih letih zgrajeno. Kar se spada k mostu in kar znaša nekoliko milijonov.

V Drinski dolini se grade paralelne ceste. G. Vujič se sklicuje na kraje v renški pokrajini. On pravi: Ob reki Reni imamo paralelne ceste na obeh obalah. Boga mi, dobro je pogodil g. Vujič, toda ako pozna g. Vujič kraje na Reni, bi mogel vsaj toliko pripomniti, da so ti kraji v razvoju svoje industrije, v svoji gospodarski potrebi storili toliko za zgradbo svojih cest v teku 200, 300 let, kolikor mi v Drinski dolini v 3—5 letih ne moremo storiti. Ni srečna misel, primerjati našo Drino z Renom, našo priprosto krajino z bogastvom v renški pokrajini.

Mostovi brez cest gotovo niso toliko važni, kakor so

važne zvezde z novimi kraji.

Križarka

Popolnoma novo!

Visoka pesem prave ljubezni! Prekrasna vsebina! Napete scene! Velezanimivo! Elegantno! Moderno! Idealno! Lepi naravnosnetki!

Velikanski uspeh večerajšnje premijere!

Predstave

danes ob 4., ½ 6., ½ 8. in 9. uri.

Pomožen orkester pri vseh predstavah!

PAUL RICHTER, H. A. v. SCHLETTOW, Claire Rommer.

Trdim, da bi bil mnogo bolj važen most pri Sabcu, pri Beogradu, pri Zablju itd. Kje pa imate načrt, da bi delali, kar bi bilo v tem trenutku za vso državo najvažnejše za slučaj kakega nereda, kake mobilizacije, kar bi se moglo zgoditi tudi letos? Vi vidite en sam edini most preko Save, enega preko Dunava, a kaj je to? Treba nam je več zvez, ker se more zgoditi, da smo prvi dan odrezani med seboj. Kaj je to, danes razbiti most pri Beogradu? One žile, ki bi šle skozi vso državo od Sumadije skozi Bosno in Črno goro, iz Sumadije proti našemu Triglavu itd., so važne v prvi vrsti, a šele v drugi vrsti naj pridejo na red zgradbe, ki jih želi kakor sodo v Črni gori in ki se grade na željo kakega bivšega ministra in na željo gotovega kralja, ki voli njega za poslanca. Nočem ponavljati

očitkov, ki sem jih pretaklo leto izrekel zaradi Slovenije

in ki jih je tedaj izrekel tudi sam sedanji g. minister. Iz statistike državnih in drugih cest, ki nam jo je g. minister navedel, vidimo, da ima ljubljanska direkcija samo 600 km državnih cest. Vse druge direkcije imajo po 1800 do 2300 km državnih cest, a ljubljanska samo 600. Mariborska oblast je ena izmed največjih oblasti, ki ima dobro urejene okrajne zastope. V tej veliki oblasti je samo 160 do 180 km državnih cest, vse drugo je bilo preneseno na samoupravna telesa. Toda našim okrajnim zastopom se je vzela, kar so sami zbrali. Vlada je kratkoma vzela njihove doklade iz državnih blagajin, ne da bi vprašala, kaj je naše in kaj vaše. Na drugi strani pa noče država ničesar vedeti o tem, da bi vsaj nekatere važnejših naših cest vzela v svojo upravo. Z ozirom na to, kar smo večkrat čuli, bi sicer nihče ne smel želiti podzavljenja cest, kajti ako bi država proglasila, da je cesta Maribor — Ptuj—Čakovec državna, bi se s tem dejansko zelo malo olajšala skrb našim okrajnim zastopom, ker bi ta cesta propadla, ker bi država ničesar ne storila zanjo. Kaj nam torej preostaja?

Niti jaz niti moji tovariši se zaradi tega ne čudimo, ako se čujejo protesti proti upravnemu centralizmu, pa tudi proti Beogradu.

Ljudstvo hoče v skrbi za svoje gospodarstvo ustvariti sebi ceste, plačuje v občinah in okrajih za to svrho ter dobro ve, kaj je plačalo v občinsko blagajno in kaj v okrajno. Če mu to država odvzame in ne vrne ničesar, potem je razumljivo, ako proti temu protestira.

Zameravam, ker kaže g. minister v svojem delu neobičajno parizanstvo.

Kar bi ne smelo biti. Nočem govoriti o stvari, ki je bila predmet interpelacije mogla tovarša dr. Zerjavca pred nekoliko dnevi, da pa se g. minister obrača v strokovnih vprašanjih svojega resorata na kraljeve organizacije SLS, ne odgovarja niti kulturnemu stališču, niti tradicijam g. ministra.

Izjavljam, da ne moremo glasovati za proračun, ker se krivice, storjene prečanskim krajem z odvzemanjem tega, kar je država dolžna dati našim krajem, niso popravile, in ker v sedanjem proračunu ne vidimo v tem očitno nobene izpremembe.

Najnovejša moda
Poudre Mon Parfum
Bourgeois-Paris

Napisi na ploščah

prevlečeni z radiotinkturo morejo se čitati tudi ponoči. — En primer.

Sokol

Glavna skupščina Jugoslovenskega Sokolskega saveza

(Dajle.)

Gospodarstvo.

O tem je poročal br. Jože Čobal. Savezu je uspelo z naklonjenostjo javnosti in veliko poštovanostjo celokupnega članstva, da poizkusijo gospodarske prilike zadovoljivo uredi. Z veliko štednjostjo v l. 1926. se je porabilo od obdobjene proračuna samo okroglo 68 %; vse ostalo pa prihranilo. Proračun je predvideval 432.130 Din izdatkov, izšlo se je le 296.088 Din. Za l. 1927. predvideva proračun skupno 1.132.582 Din dohodkov in ravno toliko stroškov je na pričakovati, da se bo še kaj prištedilo. — Ni zamenj apel brata gospodarja na članstvo, da tudi v l. 1927. z vsi vnebo in poštovanostjo zbere denar za Savez, da se otresemo se poslednjih ovir našega popolnoma aktivnega delovanja, ki je v mnogih ozihih največ odvisno od gnetnega stanja Saveza.

Poročilo statističarja.

Brat Verij Svajgar je podal svoje statistično poročilo, ozirajoč se pri tem na prvi vrsti na splošne prilike, ki vladajo v državi in vplivajo na razvoj Sokolstva v nemali meri. Opozoril je delegate, naj se društvo ne ustanjajo tam, kjer ni pogojev za uspešno delo. — V l. 1926. je bilo novih družtev 85, črtanih pa 25, kar niso delovali. Koncem leta iste Savez 23 žup, 442 društev z 82.950 člani in 9148 članicami, 10.568 naraščaj (9656 moških, 8912 ženskih), 13.084 dece (7058 m., 6026 ž.). — Zanimivo je nadalje poročilo o razvoju Sokolstva po posameznih pokrajinah naše države. Osobito je važno širjenje naše organizacije po Južni Srbiji in pa v Črni gori. — V Sumadiji se je pričelo že z zidanjem nekolic Sokolskih domov, v Skoplju je dom že pod streho! — Društva so vezbala: v lastnih domih 49, po šolah 101, celata po najetih prostorih, razen 82, ki niso imela nikake telovadnice na razpolago. — Letno telovadišče je imelo 302 društev Sokolskih godb je 20, fanfar 30. — Prireditev je bilo celokupno 10.705, od tega 1741 predavanj, 4605 nagovorov članstva, 2003 naraščaj, 331 akademij itd., itd.; v knjižnicah se nahaja 10.186 telovadnih in 55.902 zabavnih knjig. Mladinske knjižnice štejejo 3561 knjig.

Zdravstveno poročilo.

Poročevalec dr. Alija Košir je podal poročilo o ukrepih saveznega zdravniškega odseda glede antialkoholnega in antituberkulnega gibanja. Za deco in naraščaj je predpisana popolna abstinencia. Propaganda in to svrhu je že prišla potom predavanja, filmov itd. — Skrb za strokovno literaturo, razumljivo našim prednikom, je bila velika. V Sokolskem Glasniku je izšla Anatomija in fiziologija človeškega telesa izpod peresa br. dr. Koširja. — Članki za sokolsko zdravstveno študijo, se zbirajo. Zdravstveni pregled članstva, naraščaj in dece se je v l. 1926. nadaljeval; mora pa se še poglobiti. Mnogo društev še nima svojega zdravnišarja. — Vse to delo se mora l. 1927. nadaljevati in dovršiti.

Poročilo prosvetarja br. Jerasa.

Poročevalec ugotavlja, da zanimanje društev in žup za pravo sokolsko prosvetno delo narašča in je opaziti znaten napredek v delovanju. — Mnogo pažnje se je posvetilo pravilni idejni vzgoji naraščaj. — V Beogradu

so se 24. oktobra sestali župni prosvetarji, kar je mnogo koristilo; vse delo se je, uvažujoč posamezne lokalne prilike, postavilo na enotno podlago. Predpisala se je minimalna strokovna knjižnica, ki jo mora nabaviti vsako društvo. Vsaka župa je morala poskrbeti za sestavo dveh vzornih nagovorov o aktualnih sokolskih, higijskih in drugih vzgojnih vprašanjih. — V celoti je sedaj ustvarjena dobra baza za nadaljnje delovanje po smernicah, ki so se začrtale na raznih sestankih in posvetovanjih.

Fond za nezgode JSS.

Brat Nande Marolt je podal izčrpano sliko o stanju te važne socialne ustanove, ki poseduje danes glavnico 154.675 Din. Poškodbeni podpora se je v l. 1926. izplačala 18 poškodovancem v znesku 4928 dinarjev. Dosedaj je bilo zavarovano članstvo in naraščaj. Z l. 1927. se zavaruje tudi celokupna sokolska deca. — Za l. 1927. se določijo nezgodni prispevki za vsakega sokolskega pripadnika po 1 Dinar na leto. — Sprejme se tudi predlog poročevalca o akciji fonda za nezgode JSS za ekspedicijo sokolskih pripadnikov na morje v svrhu zdraviljenja, s čimer bo mogoče tekom par let do 500 oseb lečiti ob morju. — Skupščina je sprejela poročilo z odobravanjem.

Odslek za sokolske zgradbe.

Išč. Zelenko je podal referat o stanju Sokolskih domov, o njihovi finančni strani a predlogom, da se sprejme »Pravilnik za gradnjo in vzdrževanje Sokolskih domov«. Nobe no sokolsko društvo ne sme popreje pričeti z gradbo svojega doma, dokler strokovni odslek JSS ne odobri stavbenih načrtov in finančnega načrta nove zgradbe. To bo le v korist prihodnjih društev, ker kaže izkušnja, da se je v tem pogledu mnogokrat preveč hitro delovalo in več škodovalo nego koristilo društvu.

Sokolski tisk.

Poročevalec br. Ante Brozović je prečital resolucijo seje sokolskih redaktorjev, ki se glasi: 1.) pri Savezu se ustanovi stalni novinarski odslek; 2.) vsi funkcionarji društev in žup morajo biti naročeni obvezno na savezno glasilo »Sokolski Glasnik«; 3.) za javnost se ustanovi pri Savezu novinarski informacijski urad; 4.) Važna javna vprašanja naj se obravnavajo v sokolskem tisku, seveda strogo po sokolskih načelih. — Skupščina je predloženo resolucijo soglasno sprejela in odobrila.

Manjšinsko poročilo je podal br. Smertnik Društva Slovenjgradec, Beltinci in Gorja Radgona dolo župe pokroviteljice Novosadsko, tuzlansko in beogradske. — Skupščina je celotno poročilo odobrila. (Dajle sledi.)

Naši onstran granic

Proslava osme obletnice fašijev

Zopet svečana fašistična nedelja v Trstu Gorici, Pulji, na Reki in manjših središčih. Proslavili so osmo obletnico ustanovitve fašijev Trst je kazal slavnostno lice, trg Unita je zasedla tržaška mladina, pred Lloydovo palačo so postavili avangardiste in proti morju balile. Navzoči so bili zastopniki vseh oblasti. Poveljni konzul De Muro je javil generaloma Ferrarju in Monesi prisotnost: 1400 vojakov legije vs. Justa, od teh je 500, ki dobijo plačo, 1300 avangardistov, 1500 balil in 600 malih Italijank. Barduzzi je izročil generalu Monesiju fašistično izkaznico za 1927. s pripomo-

bo, da ima šesta cona težko pa plemenito odgovornost ali v svojem hramben in veljavnem vodstvu bo dobila pravo pot delovanja za veličastno usodo in veličino domovine. Monesi je zagotovil Barduzzi, da bodo njegove legije vedno dobro čuvale mejo, režim in Italijo. Po izvršeni slovesni zapisi pri razdelitvi pušk je govoril De Muro, naglašajoč dve nalogi fašističnim bojovnikom: »obramba režima in obramba domovine. Dve težki nalogi, kateri pa boste rešili z ono vero in gorečnostjo, s katerima se je boril in umiral italijanski vojak na Krasi...« Navzoče so bile pri svečanosti tudi fašistične skupine iz Postojne, Sežane in Nabržine. Popoldne je razlagal dr. Illeli avangardistom in balilom v telovadnici, da pomeni javno življenje življenje posameznika v splošno korist. »Opustite vsako ambicijo, katere ni ambicija dobrane in vedno boljše službe kralju, domovini, Duceju in fašizmu...«

Ta dan se je izvršilo v Trstu tudi slovesno umesčenje novega fašističnega tajnika Cobola, tržaškega domačina. Sledili so govori, ki so naglašali važnost in nalogo fašizma ob meji, prisrčno, zadrževanja trdnice obrambe. Značilno je bilo to, da se je Cobol koncem svojega govora dotaknil tudi bodočnosti Trsta, rekoč, da koraka mesto v mirno in sigurno bodočnost, katere prinese tržaškemu pristanišču novo usodo, ki jo zasluži v najvišjem interesu domovine!

V Gorici je mons. Castelliz blagoslovil zastavo, ki jo je darovala mestna ženska fašistična organizacija. Zgodilo se je to na fašistovskem sedežu v ulici Petrarca (Trgovski dom). Na trgu Battisti je sledila zaporedna nabornikov v treh legijah (četrti se stvorijo) je vpisanih 3472, avangardistov je 1457, Malih Italijank 1132, v ženskih mladinskih skupinah 423, torej skupno 6484.

Posebnih incidentov ni bilo.

Napad na železniškega milničnika v Sempetru na Krasi Dne 25. t. m. malo pred polnočjo je nekdo streljal na železniškega milničnika Attilija Apolito v Sempetru, ko je vršil službo na postaji. Strelji so prihajali iz gozdiča nad postajo. Milničnik je odgovoril s par strelji iz svoje puške. Med megle in dežjem so milničnik preiskali gozdič in drugo okolico. Zaprtih je 5 osumlencev: Valentin Blaznik, bivši železničar, ki je baje »nevarne slavo«, Viktor Pahor, čevljar iz Postojne, in »znani nevarni prevarnič« Alderano Vallini. Mario Venieri, Rudolf Završnik in Miro Razpotnik, vsi odpušteni železničarji. Fašistični »Popolo« bi rad »skoval iz tega nekako »jugoslovensko zaroto«.

O srbski pesnici Jeli Spirdinoviću Savić prinaša »La Coscienza Italia« lepo študijo, ki jo je napisal prof. Urbanaz Urbani, ki pridno seznanja italijansko javnost z jugoslovensko literaturo. Bila je sodelavka »Novega Vremena«, kateremu je bil direktor Vladimir Savić, njen sedanjí so. prog, jugoslovenski generalni konzul v Trstu. Njene poezije in novele so vzbudile takojšnjo pozornost v javnosti. Njeno pesništvo »Pergamene brata v Hristu Stratonika« je označil Jovan Dučić za eno najlepših srbskih pesniških del.

Občinski tajnik iz Prvačine, 29letni Fran Gregorič, je bil obtožen ponarejanja javnih spisov in sleparije. Pred sodiščem v Gorici se ni moglo dognati, da bi bil Gregorič zagrešil kaj kazniviga; zato je bil cproščen.

Dopisi

MOSTE PRI LJUBLJANI V soboto, 2. aprila se vrši ob 8. zvečer v prostori gostilne g. Prusnika sestanek Naprednega bloka. O politični situaciji poroča g. dr. Rapce, o delu v oblasti skupščini pa oblastni poslanec g. Zebal. Pridite vsi napredni volilci, da boste tudi po volitvah slišali svoje voditelje.

ŠIŠKA Društvo za zgradbo Sokolskega doma v Šiški priredi v soboto, dne 2. aprila v gostilni g. Batiča družabni večer. Spored večera je nadvse zabaven in pester. Pri prireditvi sodeluje dramski odslek Narodne čimnice z nekaterimi svojimi člani ter prvotirni »Jazz-band«. Začetek ob 20. uri vstopnine ni. Šiškarji pomagajte Sokolu, da pride enkrat pod svoj lasten krov. Zdravlo!

VRHNIKA V nedeljo, dne 3. t. m. ob pol 3 popoldne priredi SDS v Mantovi javen politični shod, na katerem bodo poročali g. Zebal, naš oblastni poslanec, o oblastni skupščini, dr. Rabe, glavni tajnik, o sedanjem političnem in gospodarskem položaju in domači delegat o občinskih stvareh. Glede na važna vprašanja, ki se bodo razmatrivala upamo, da nihče ne izostane.

ČRNOMELJ V ozkem krogu svoje družine je na Jožefovo na tihem praznoval g. Josip Skubic mesar in posestnik, svojo 50letnico. Prava belokranjska korenina je naš Pene, tip iz onih srečnih časov ko so bile v Beli Kraljini še patrijarhalne razmere. ko je postojil Jure vozil pošto iz Metlike v Črnomelj, dokler ni pridrvel vlak skozi semiški predor. Sam navdušen Sokol je vzvil svoje otroke v narodnem in narodnem duhu g. Josip Skubic je splošno priljubljen med ljudstvom in je prejel povodoma svoje 50letnice mnogobrojne čestitke. Pevski zbor Sokola mu je priredil podoknico naraščaj mestne godbe na mu je zasviral nekaj komadov Imenoma Sokola sta ga pozdravila br. starosta Vrankovič in br. Dore Setina. — Ažina Zveza kulturnih društev je priredila na Jožefovo kino-predavanja ki so izredno ugažala. Ljudstvo je pokazalo, da ima razumevanje tudi za strogo poučne in kulturne prireditve. Kar je pokazala nabito polna dvorana hotela Lakner. Predavanja je vodil g. Kovač iz Ljubljane — Čalni večer Sokola dne 13. marca je sijajno uspel. Predavali so: br. prosvetar France s. Mici Stariha, br. Jože Strbenc in br. starosta Vrankovič. Dokazali smo da je mogoča zabava tudi brez alkohola. — Dne 2 in 3. aprila priredi Sokol burko »Vsišneva reotatica«. V igri so zaposlene naše najbolje moči.

KOROŠKA BELA Takih patrijotov, kot jih ima naša občina ne dobite kar tako. In to so se celo občinski predstavniki. Pomislite! Pri eni izmed zadnjih sej je nekdo (čast mu!) postavil predlog, naj bi prispevala občina 250 Din za spomenik kralja Petra v Ljubljani. Večina gospodov odborikov je ta predlog odklonila, češ kaj nam treba spomenikov, kaj imamo mi od tega, stare spomenike rušijo, nove pa postavljajo. Ito so to pač ljudje katerim se še danes cede sline po lepih starih »cajtuhi«, ko je bilo še pet krav za en groš. Gospodje, s takim ponašanjem se samo smešite! Vsi mali in veliki narodi postavljajo spomenike svojim velikim možem. Je Jugoslavci lahko brez njih ostane. O domovina vsi, da lahko vsega narod pa še bolj! Zapomnite si pa, da domovina ni samo molzna krava. Vrača naj vam ljubav za ljubav, ko boste še kdaj prosili za podporo o priliki nesreč kot so se dogajale v preteklem letu. To bi bilo edino pravilno. Pomislite malo, kaj delate in sramuete se svojih del!

letu. To bi bilo edino pravilno. Pomislite malo, kaj delate in sramuete se svojih del!

CERKNICA V nedeljo, dne 20. marca je imela gostilničarska zadruga za sodni okraj cerkniški svoj III. redni občni zbor ki ga je otvoril in spretno vodil načelnik g. Andrej Zgonc. Uvodoma je omenjal društveno delovanje v preteklem letu. Pohvalno se je izrazil o članstvu, ker vlada sedaj med njimi večje zanimanje za organizacijo kot poprej. Bilo je prisotnih precej članov in članic. Novi odbor se je konstituiral sledeče: načelnik g. Andrej Zgonc, podnačelnik g. Ivan Zumer; v odbor pa: Josip Mele, Andrej Knap Janko Mlakar, Franc Bombač, Franc Gnezda, Jakob Sernel, Franc Sterle Ivan Remžar.

RADOVLJICA Sokolsko gledališče v pripravi v nedeljo dne 3. aprila ob pol 8 zvečer v Huzolevo zgradbo novo dramo »Marila Tudor« ki se to pot prvič vrtila na slovenskem odru. Izra nam kaže strastno angleško kraljico, ki je svoji ljubezni žrtvovala vse, tudi državne interese, kar je dalo povod za nobeno med ljudstvom in plemenitiš. Gledališka sezona se bliža koncu zato pokažite to pot vsi, ki ste pohteli k našim predstavam, da znate ceniti ogromno delo in trud naših kulturnih delavcev na odru.

ŠIŠKA V večerajšo kritiko »Otroške tragedije« se je pomotoma vrinilo ime g. M. Skrbinksa, stavek bi se moral glasil: »Prevod dela slovenskega dramatika Karla Schönherrja je deloma netočen jezikovno slab in v nasprotju z originalom pogrešen.«

BLD Dramska sekcija JNAD »Jadrani« gostuje v nedeljo, dne 3. aprila v Sokolskem domu s Cankarjevo farso v treh dejanjih »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Dramska sekcija »Jadrani« gostuje to pot prvič na Bledu. Tekom te sezone je gostovala po vseh večjih krajih Slovenije in dosegla velike uspehe. Razumljivo je, da vlada za gostovanje akademski omladine na Bledu veliko zanimanje. Začetek predstave ob 20. uri. Zanimamo, da si nabavite vstopnice v predprodaji.

KOSTANJEVICA Ob priliki, ko klerikalci pridno popravljajo naše okrajne ceste, pardon — cestne odbore, se spominjamo nekakega člančiča v »Narodnem dnevniku«, kjer se neki SKSarski politični abecedar hvali z veličastno zmago v cestnem odboru nad SDS v kostanjevskem okraju. V svojem planem zmagoslavju, do katerega je pripomogel le tedanji RR rimski, obšabno otopa po naši stranki. Češ, le glejte nas, mi in samo mi Povemo mu na uho, da je le to si vella zapomnit in ob prvi priliki pokazati tem ljudem hrbet, ko bodo zopet modlovali okrog nas za naše kroglice. Osmosvoljimo se in pokažimo takim ljudem, da je naša stranka zmorna, da tudi nastopi samostojno in deluje tako za blagor našega ljudstva.

LJUTOMER Dne 13. t. m. je dramski odslek Sokola ponovil »Rokovnjače«. Zaradi slabega vremena je bil poset iz okolice manjši, tudi izra sama je bila nekoliko slabša kot pri pretekli. Želeli je, da pride do maja še par tter na oder. To je mogoče, ako se delo režlja itd. primerno razdeli. Dne 10. aprila se v pripravi učinkovita »Golgota«. Še meseca aprila nastopi salonski orkester s samostojnim koncertom. 24. aprila sledi telovadna akademija, dne 15. maja pa se vrši občina velika tombola v prid Sokolskemu domu. Dobitki bodo taki, da jih bo vsak vesel, ki mu bo sreča mila. Telovadna vrsta je te dni izgubila kar 6 pridnih telovadcev, ki so morali k vojakom. Izguba je precej občutna.

Mali oglasi

Mail oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1— Najmanjši znesek Din 19—

FRANC FUJAN
krovnost in zaloga
»Krovnost pot«
Ljubljana-Galjevec 9.
103

Službe
Brivskega
pomočnika
samo dobro moč, sprejme
tako Mar. Kiril, br. Jera,
Ljubljana VII.
8413

Dekle
dobro vzgojeno, svrtaivo in
snažno, staro 15-17 let,
sprejemem v boljšo hišo k
dvema otrokoma. Znatl mo
naka hitrega dela. Na
slov. pove oglašni oddelk
»Jutra«.
8412

Pletiljo
dobro izurjeno v vsem
pletstvu, izem za takoj
proti mesečni plači. Za hrano
in stanovanje prekršljivo.
Našlov v oglašnem oddelku
»Jutra«.
2308

Vajenca
sprejme za pokrovko obrt
Mika Sežana, Zalec.
8377

Brivskega
pomočnika
sprejme v stalno službo
Mihail Godinov, brivce v
Trzinu.
8323

Več delavcev
za vkanje v gozdu sprejme
Anton Horvath-Marko-
vič, mizarstvo, Trbovlje.
11043

Mehanika-strugarja
prosvetnega delavca sprejme
tako. Dopolne na oglašni
oddela »Jutra« pod šifro
»Marjiv«.
11017

Stenotipistino
perfektno in hitro, popol-
noma vešča nemškega in
srboslov. jezika. Išče za
tako. Pomošnje za zahtevne
pluse na oglašni oddelku
»Jutra« pod »Kamuficirna
600«.
11018

Prešivalko
štoparico za otroške vo-
zake sprejemam. Predstavi-
ti se popolnoma Našlov v
oglašnem oddelku »Jutra«
11009

Pletiljo
sprejem takoj proti dobri
plači. Našlov v oglašnem
oddelku »Jutra«.
11014

Izurnjene pomočnice
za tenako krojstvo sprej-
ma. Mošina, Voljakova ul.
20.
11028

Potnika
ki obiskuje po deželih go-
stilišarje, trgovce in pri-
vatnike ter prevzame pro-
dajo raznih proizvodov
proti proviziji, izem —
Tako. Pomošnje na oglašni
oddela »Jutra« pod šifro
»Veston potnik«.
11023

Pouk
Za srbohrvaščino
Išč. gospod učiteljico. Po-
mošnje na oglašni oddelku
»Jutra« pod »Štrikinja«.
11016

Službe
šče
Trg. pomočnik
mlajši, izurjen kasnakur-
ne in špevčije stroka, štiri
v dveletno prakso, štiri
prejem službo Našlov pove
oglašni oddelku »Jutra«.
8229

Mladenč
simpatičen, vešč sloven-
skega, nemškega in ita-
ljanskega jezika. Išč. pri-
mošnje nametivno kot slu-
ga, ali pomošnje ali štib
no. Kolor bi radi prikup-
nega in vestnega mladika
ga, ga more brez »kri-
prejeti Reflektantje naj
pišejo na »Zvest sluga«
na oglašni oddelku »Jutra«.
8148

Trgovski potnik
inteligenten, z lastnim av-
tomobilom. Išč. stalno
službo ali dobra zastopnika
Pomošnje na oglašni oddelku
»Jutra« pod »Aglis 22«.
11025

Sesalka
dobro ohranjena, napredna.
Na oglašni pri vrtnarju v
Mayer na Bledu, P. C. —
je nasloviti na trgovko I.
Mayer v Ljubljani.
8406

Kniigovodja
perfektna, hr. in nemški
govornik, z večletno trgo-
vsko in poslovno prakso, štiri
prejem službo, najraje na
deležo. — Cenjene pomošnje
pod »Raymond« na Publi-
citas d. d. Zagreb, Gundu-
liceva 11.
8397

Motorno kolo
Harley-Davidson 750 PS 2
cilindra, v dobrem stanju
prodam za 12.500 Din.
Našlov v oglašnem oddelku
»Jutra«.
8390

Stružnica
(Berlinerbenk) nova za
vključitev, strojno napre-
dno, na oglašni pri Norton, Šiška
Našlov v oglašnem oddelku
»Jutra«.
8396

Indian Motor
5/7 v najboljšem stanju
takoj po ugodični cenji
Pa Br. Novakovič, Ljub-
ljana, Kolijaj, Gospodstva
cesta 13.
8383

**Komisijno prodajno
podjetje**
„EZO“
Ljubljana, Velesojem
Telefon 2140

V nedeljo, 3. aprila
ob 8. uri zjutraj se vrši na
velesojemskem prostoru
prodaja javna dražba
sledenih predmetov:

Salonska javana, gnilica,
vlečna starinska omara;
— kompletna štirnica; auto
Benz (Campion); auto Siza-
re (dvoosredni); auto An-
stro Daimler v kompletno
stanje napredna; — auto
Puch III, šestosredni, Boach
razvedljiv; — auto Ford,
dvosredni karoserija; — auto
Grat & Stiff, električ. raz-
vedljiv; predelani (chiffon-
ier), starinsko delo bogat-
no; vlečno: lepo starinska
miza, borsto vlečna: otro-
ški voziček; predelani; eta-
lete in mize; omare; na-
čelnik; cilindrični čevljar;
— štiri stoli (Faschberg); citre
stenske ure; stensko oglaš-
dalo; harmonika (Lubach);
skoraj nova; auto Opel, 19
KS; auto Horech, 22 KS;
motorno kolo »Caroline«;
— Kote Hile, robnice (Silber-
fuch-fuchel) razno drugo po-
bitstvo, slike itd. Ogled se
vrši lahko vsak dan. — Za
prodajo namenjeni predmeti
se še sprejemajo. 8429

Mehkih drv
10-20 vagonov poreni pro-
dajo ali pa samopojamo na
3-letni avto v prvo
vrstno stanje Pomošnje na
oglašni oddelku »Jutra« pod
»Drva za avto«.
8379

Potniški avto
popolnoma nov, radi bole-
ni potnika po ugodični cenji
napredna Našlov v oglašni
oddelku »Jutra«.
8383

»Ford« avto
dobro ohranjen in v brez-
hibnem stanju prodam za
12.000 Din Našlov v oglašni
oddelku »Jutra«.
8388

Krasen lestenec
(Luster) iz modrene, parti-
sko delo iz leta 1900 pro-
dam po ugodični cenji.
Moravce — Slovenija.
11018

Brzoiavnih drogov
borovih, od 8 m naprej,
prola več vagonov Kaš.
Kremenice. — Dolava ušla.
11043

Avto »Puch«
typa VIII 1438 HP, šest-
sredni, Boach razvedljiv,
»ampecon« v prav dobrem
stanju napredna; za 40.000
Din. Na oglašni in postojano
pri Jugo-Auto v Ljubljani.
Dunajška cesta 35. Telefon
8226.
8386

Sodna dražba
stare ure z stalo verifiko,
znamke »Schaffhausen« ter
steklene zaloge »to-
jala v konkurni Malhapa-
se vrši v petek 1. aprila
ob 9 uri na sodišču v Ljub-
ljani, soba št. 19.
8319

**Klobuke in
slamnike**
opredeljen ter jih razprodajam
za vrsko sprejemljivo ceno
raznošročno za trgovce
Moda trgovca, PETER
STERK, Ljubljana, Sta-
ri trg št. 19.
8314

Benčin-motor
znamke Ganz, 7 PS, dobro
ohranjen in generalno re-
pariran — 1 dinamomotor,
110 volt, 9 PS ter kom-
pletno »škalno« plaščo po-
pni predam. — Našlov v
oglašnem oddelku »Jutra«,
11041

Leksikon
Novejši, velik, kon-
zaristiški, 6 izdaja, 24 knjig
popolnoma nov, po nizki
ceni napredna Našlov pove
oglašni oddelku »Jutra«.
11037

Ptičje kletke
po nizki ceni proda Vrbove
— Zidovska steza št. 61/II.
11006

Motorno kolo BSA
3 1/4 PS, zelo malo rabljeno
in v najboljšem stanju na-
prodam za 9000 Din. Našlov
na podružnici »Jutra« v
Celju pod značko »Moto-
cikla«.
11008

Otroški voziček
visek, neopikljan, prodam
Našlov v oglašnem oddelku
»Jutra«.
11023

Pult in stelaže
za trgovino prodam. Na-
šlov pove oglašni oddelku
»Jutra«.
11030

2236 HP »Renault«
4-šestredni, malo rabljen,
v brezhibnem stanju, elek-
trarno »Duro« lakiran —
30 HP »Benz«, šestosredni,
moderno opremljen, rabljen
in v izbornem stanju na-
prodam — Ogleda se pri-
tvoriti A. Lampert, Ljub-
ljana, Dunajška cesta 22.
11010

Srebrne krone
srebrne plače tobre v
Ostrov Ljubljana. Prodam
novo srebro 1.
83

Fotoaparati
dobro ohranjen, kupim.
— Pomošnje z navodno ceno
in natantnim opism pod
»Šiška« na oglašni oddelku
»Jutra«.

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

»Izgubljen sem,« je vpil, razbijaje po vratih; »jutri zarana bom visel, to je kakor pribito. Vrani na Severnem stolpu se bodo gostili z menoj.«

»Potolažite se, vrli mož,« je odgovoril Pardaillan, »ne bom vam treba viseti, ako nočete...«

»Kako da ne?« je zasopel Comtois in prestal razgrajati.

»Vsaj živi ne! Če vas pa obesijo mrtve, kaj vam je do tega?«

»Kaj pravi?« so se vznemirili arkebuzirji, ki so dotlej mislili, da jim ne preti nič posebnega, in so se v svoji brezskrbnosti celo veselili guvernerjeve neizgode.

»Pravim,« je hladno nadaljeval vitez, »da je Severni stolp daleč od stražnic in da vas nihče ne sliši, če vpijete za temi vrati. Preden mine ura, bom iz Bastilje. Jutri zarana dobi poveljnik straže sporočilo, da je moral gospod guverner nenadoma odriniti na potovanje in da je vzel ječarja Comtoisa in štiri arkebuzirje s seboj. Vsi bodo mislili, da ste na potovanju; nikomur ne bo prišlo na um, da bi vas iskal. Po tem takem ne boste obešeni, ampak boste umrli v stolpu od gladi in žeje.«

Pri teh besedah je nastalo za vrati takšno rjojenje in preklinjanje, da je Karel Angoulémski vztrepetal. Pardaillan je mirno poslušal.

Ko se mu je zdela groza nesrečnežev že blizu blaznosti, je potrkal na vrata, v znak, da naj ga poslušajo. Takoj je zavladala tišina.

»Smilite se mi,« je rekel vitez.

»Milost, Svetlost!« je zjavkala četvorica vojakov. »Dajte nam, da odidemo!«

Ječar ni rekel ničesar.

»Pustim vas žive,« je nadaljeval Pardaillan, »toda s pogojem...«

»Vse storimo, karkoli hočete!« so zavpili arkebuzirji.

»Evo: vdaite se in vam odklenem. Ako ne, ostanite, kjer ste. Minuto vam dam, da premislite.«

»Vdamo se!« so zakričali vsi štirje preplašenci kakor v en glas. Pardaillan se je zdrzil od radosti.

»Jaz se ne vdam!« je zatulil ječar. »Vi štirje ste strahopetci in strah vam jemlje razum. Ta človek ne more iz Bastilje. Nas pa bo rešila obhodna straža, ki pride ob treh!«

»Tem slabše za vas!« je kričnil Pardaillan. »Ako me primejo, porečem, da ste bili z menoj dogovorjeni. Prav imate. Vaša stvar je, ali hočete biti obešeni ali rajši umrete od gladi, Z Bogom!...«

»Stojte, Svetlost!« so zjavkali vojniki. »Stojte še malo, tako vam Boga!«

S stopnic se je začul hrup srditega boja; arkebuzirji so navalili na ječarja in so ga vzlic njegovemu srditemu odporu podrli na tla. Zamašili so mu usta ter ga povezali od glave do pete. Pardaillan je uganil, kaj se godi. Ko je bilo spet vse tiho, je odklenil vrata.

»Predajte mi arkebuz in bodalo!« je velel.

Povelje je bilo izvršeno kakor bi trenil. Tedaj je odprl vrata na stežaj. Nesrečna četvorica je prhnila iz stolpa kakor jata preplašenih nočnih ptic. Zvezanega Comtoisa, ki je divje zavijal oči, so položili na tla.

Pardaillan se je zagrohotal. Ječar pa, videč, da se ni osvobodil samo jetnik iz drugega podzemlja, ampak da ga spremlja tudi Karel Angoulémski, je milo zastokal in pogledal tako žalostno, da bi se ga bil tiger usmili. Pardaillan ni bil tiger, toda nocoj ni utegnil zapravljati časa s sočutjem.

Vendar mu je razvezal noge. Ječar se je urno pobral. Nato mu je odmašil usta, obenem pa mu je nastavil bodalo na vrat. Comtois, ki je že zinil, da bi zaklical na pomoč, se je spričo tega zgovornega razloga brž premislil.

»Ali se vdaš?« ga je vprašal Pardaillan.

»S pogojem, da spravite tudi mene iz Bastilje,« je odvrnil Comtois.

»Ne samo tega, ampak ti in tvoji štirje spremljevalci dobite vsak polno plačo za leto dni. Njegova Svetlost Karel Valoiški, vojvoda Angoulémski, je porok tega.«

Karel je pokimal z glavo.

»Če je tako, tedaj se lahko zanesete name!« je rekel Comtois.

Arkebuzirji niso dejali ničesar. Toda njih obrazi so dovolj zgovorno pričali, kako malo je treba, da bi zblazneli od radosti, kakor so pravkar še blazneli od strahu. Polna letna plača ni bila malenkost za slabo hranjene, vsak dan zlostavljane siromake, ki so bili veseli, če so dobili vsaj polovico obljubljenе mezde!

»Pojdimo, prijatelji,« se je oglašil vojvoda Angoulémski.

»Samo trenutek!« Pardaillan ga je čudno pogledal. »Odkar sem živ, mi je rojilo po glavi, da bi si kdaj ogledal Bastiljo. Nocojšnja prilika je prelepa, da bi jo smel zanemariti. Oglejmo si Bastiljo!«

XLVIII.

Pardaillan si ogleduje Bastiljo.

Mladi vojvoda ga je z grozo pogledal.

»Prijatelji... Brat!...« je zajecjal.

Toda Pardaillan se je nasmehnil. Ne da bi kaj odgovoril, se je obrnil h Comtoisu, razvezal mu roke in mirno ukazal:

»Hodi naprej in odklepaj vrata!«

»Ključev nimam,« je rekel Comtois.

»Evo jih!« je dejal Pardaillan s prešernim nasmehom ter pomolil osuplemu ječarju sveženj, ki ga je bil vzel Leclercu.

»Vi,« se je obrnil k vojnikom, »vi štirje pa hodite tik za njim; ako se gane, pobijte ga na tla.«

To ravnanje je bilo premeteno da nikoli tega; s tem, da je povelil arkebuzirjem zaupno nalogo, je postal zanje iz jetnika gospodar, ki je odkazal vsakomur svoj posel. Obstopili so Comtoisa. Pardaillan je vzel dve arkebuzi. Karel ostali dve.

Znatno znižane cene!

	Stara cena	Novi cena
Runabout, 2 sedežni, odprt	Din 38.500	Din 36.000.
touring, 5 sedežen, odprt	39.500	37.500.
Coupe, 2 sedežni, zaprt	53.000	48.000.
Tudor, 5 sedežen, zaprt, 2 vrati . .	56.500	50.000.
Fordor, 5 sedežen, zaprt, 4 vrati . .	61.000	53.000.

V pet različnih barvah!

Vsi vozovi s kompletno električno napravo — Ballon pnevmatike
Novi karburator — 12 litrov bencina na 100 km
Cene franko Ljubljana na podlagi današnjega kurza in carine.

AMERICAN MOTORS LTD.

Dunajska cesta št. 9
Telegr. „AMOT.“ Ljubljana Telefon 24—77

Bojite se prevare!

Zato si pred nakupom ogledite najmodernejšo, garantirano najtrpežnejšo Doko čevlje, ki se dobi samo v trgovini »Doko« Ivan Čarman, Prešernova ulica 9, dvorišče.

Nikake posredovalne prodaje! Iz tovarne naravnost k Vam!

Vabimo Vas, da si ogledate našo zalogo

pomladne moške konfekcije

kakor tudi oblek za dijake in otroke.

Ne dajemo na obroke!

Pač pa smo posebno ceni in solidni!

Mehanična tovarna oblek d. d.

podružnica Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Radi prezidave

razprodajam modno in galanterijsko blago

po globoko znižanih cenah in vrhu tega še s 5% popustom. Samo 14 dni.

JAKOB LAH, Maribor, Glavni trg št. 2.

Kupujem zlato

in zlatnike, briljantne in bisere po na višjih dnevnih cenah

R. Almoslechner
Celje, Prešernova ulica št. 1

Potnika

špecerijista, pri strankah na Gorenjskem in Dolenjskem zelo dobro vpeljanega, z večletno prakso in prvovrstnimi referencami, sprejem veletrgovina s kolonijalnimi blagom za vstop s 15. majem. Ponugbe pod »560« na oglas. odd. lista.

Foto

aparati in potrebnice po nizkih cenah v zalogi

drogerija **ANTON KANČ** sinova.
Ljubljana, Zidovska ulica št. 1.
Aparati v trgovini na ogled — Zahtevajte ceno za ostale potrebnice.

OCARINJENJE

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi **RAJKO TURK, carinski posrednik, Ljubljana, Masarykova cesta 9, nasproti carinarnice.** — Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Priloga se

MAST znamke **J.P.**

lastni izdelek tvrdke:

Évald Popovič, Ljubljana.

Cena nizka, blago izborno.

Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200-kg

PREKAJENO MESO

vedno v zalogi po izvanredno nizki ceni.

Sprejememo

v zunanji službi dobro verzira nega, v Sloveniji že vpel anega

uradnika.

Izčrpane ponužbe pod »Zavar. valica I.« na oglasni odelek »Jutra«. 44-1

Ljubiteljem cvetlic, lastnikom vrtov

»nudi vedno zdrava in najzvrstnejša semena za cvetlice in zelenjad od prvih dajih vseh vrst sadike pri staro znanem trgovskem vrtnarstvu

IVAN BIŽOVICAR, Ljubljana - Trnovo

Končarska ulica 16

izvršuje najokusnejše dekoriranje dvoran za plesne in druge prireditve, zakar se p. n. društvom toplo priporoča izdelovanje šopkov in vencev za razne prilike. Nasačevanje balkonov in vrtov, in vsa ostala v to stroko spadajoča dela. :: dajoča dela. ::

Čepčene vrtnice na zalogi Cene najnižje! Cene najnižje!

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

Palma-kaučuk pete so se pocenile

Enonadstropno hišo

lepo, z lepim stanovanjem in balkonom, 1 minuto oddaljeno od železniške postaje Poljčane, na vogalu treh cest, na najlepšem prostoru po najugodnejši ceni orodam.

L. Fišinger, trgovina z mešan m ologom POLJČANE.

Reklamna prodaja:

Otomane la izdelave v gobleni v več barvah . . . od Din 670 dalje

Otomane v plišu . Din 1000—

Poceni otomanske goblen preproge

Vsi drugi tapetniški predmeti naiceneje in kar je važno solidno blago.

Samo pri **Rudolf Sever, Ljubljana**

Marin trg stev 2

nas rotli Frančiškanske cerkve).

Klobuki od Din 60.—
Šepice športne od Din 38.—
srajce trenč s 2 ovr. od Din 60.—
samovznočne svilene od Din 18.—
naravnice od Din 15.—
nogavice modne od Din 12.—

Velika izbira klobukov angleške tovarne Lincoln-Bennet in Hüchel
Perilo po meri v najkrajšem času
Obiščite brezobzorno naš oddelk za gospode!

A. Šinkovec nasl. K. Soss, Ljubljana, Mestni trg 18—19.

Večja količina

MAKULATURNEGA PAPIRJA

primerne

za trgovce, tovarne, za pakotiranje, dalje za mesarje, peke in druge

à Din 4.— za kg naprodaj

Naslov pove uprava »Jutra«.